

Verordening water Noord-Brabant

Nota van inspraak en reactie

Gedeputeerde Staten
8 september 2009

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 3
Hoofdstuk 1, Algemene bepalingen, begripsbepalingen	p. 3
Hoofdstuk 2, Normen	p. 4
§1 Aanwijzing en normering regionale keringen	p. 4
§2 Waterkwantiteit; normen wateroverlast	p. 6
Hoofdstuk 3 Organisatie en samenhang waterbeheer	p.27
§1 Beheer provinciale vaarwegen door waterschap Brabantse Delta	p.27
§3 Regels voor een samenhangend en doelmatig waterbeheer; beschermde gebieden waterhuishouding, natte natuurparels en attentiegebieden	p.27
Hoofdstuk 4, Plannen	p.33
§1 Regionale waterplannen	p.33
§2 Beheerplannen voor regionale wateren	p.33
Hoofdstuk 5, Aanleg en beheer van waterstaatswerken	p.35
§1 Legger	p.35
§3 Projectprocedure	p.36
Hoofdstuk 6, Handelingen in watersystemen	p.37
Hoofdstuk 7, Schadevergoeding	p.39
Hoofdstuk 9, Overgangs- en slotbepalingen	p.39

Inleiding

Op 31 maart 2009 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het ontwerp voor een nieuwe, integrale waterverordening voor Noord-Brabant vastgesteld (hierna: Verordening water). In verband met de Waterwet (inwerkingtreding verwacht 22 december 2009) moet de provinciale waterregelgeving worden aangepast.

De nieuwe Verordening water Noord-Brabant vervangt de Verordening Waterhuishouding Noord-Brabant 2005 en de Verordening op de Waterkering 1997.

Het besluit is bekendgemaakt in de regionale dagbladen en het ontwerp is toegezonden aan de belanghebbende organisaties. De voorstellen hebben van 14 april tot en met 25 mei 2009 gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen op het provinciehuis, in de waterschapskantoren en in de gemeentehuizen van Noord-Brabant.

Gedurende die termijn kon een ieder zienswijzen indienen bij ons college.

Inspiraakreacties

Ons college heeft 40 zienswijzen ontvangen (zie voor een overzicht bijlage 1).

De zienswijzen zijn samengevat in deze nota en voorzien van een reactie van Gedeputeerde Staten. Daarbij is aangegeven in hoeverre de zienswijzen hebben geleid tot wijziging van het voorstel aan Provinciale Staten.

De insprekers en belanghebbende organisaties worden na de vaststelling van deze nota en het definitieve voorstel aan Provinciale Staten door Gedeputeerde Staten geïnformeerd.

Leeswijzer

In deze nota zijn de inspraakreacties ingedeeld per onderwerp. Bij de volgorde van behandeling wordt de hoofdstukindeling van de ontwerpwaterverordening aangehouden.

De bepalingen van de Verordening water Noord-Brabant richten zich voornamelijk tot de waterschappen. De verordening is het wettelijk kader waarbinnen het waterschap haar taken uitvoert. Per onderwerp wordt daarom eerst ingegaan op de inspraakreactie die de Brabantse waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel gezamenlijk naar aanleiding van het ontwerp hebben ingediend. Vervolgens worden de inspraakreacties van gemeenten behandeld, en daarna de reacties van overige organisaties en personen, in wiens belang het waterschap haar taken uitoefent.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

• **Begripsbepalingen, artikel 1.1 onder e: compartimenteringsdijk**

De waterschappen verzoeken het begrip compartimenteringsdijk aan te passen aan de terminologie van de Waterwet, en stellen voor te spreken van compartimenteringskering.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Het begrip comparimenteringsdijk is de gebruikelijke term in het spraakgebruik en is afkomstig uit de IPO-modelwaterverordening. Het voorstel kan worden overgenomen omdat duidelijk blijft op welke keringen wordt gedoeld.

Hoofdstuk 2 Normen

§1. Aanwijzing en normering regionale waterkeringen (artikel 2.2 lid 1, kaartbijlage I)

Noord-Brabantse Waterschapsbond

De provincie en de waterschappen zijn drie jaar geleden een traject gestart om de regionale keringen aan te wijzen en de bijbehorende normen te bepalen. Op basis van gezamenlijk bepaalde uitgangspunten hebben de waterschappen technische berekeningen uitgevoerd en de consequenties van aanwijzing en normering doorgerekend; deze berekeningen waren ten tijde van het ontwerp-besluit nog niet volledig afgerond. De definitieve bevindingen worden als inspraakreactie ingebracht, als bestuurlijk eindadvies in het normeringsproces.

Gelet hierop doen de waterschappen de volgende voorstellen tot wijziging van bijlage I:

Keringen waarvan wordt voorgesteld deze niet op te nemen in de provinciale waterverordening, aangezien de analyse volgens de gezamenlijk overeengekomen uitgangspunten uitwijst dat de kering slechts beperkt schade voorkomt en daarmee geen regionaal belang heeft:

Kering	Verantwoordelijk Beheerder
Keringen naast de Essche stroom nabij Oisterwijk	Waterschap de Dommel
Keringen naast de Beerze, behalve degene kering die de Spoordonk beschermt	Waterschap de Dommel
Keringen naast de Reusel bovenstrooms de Oirschotse weg te Moergestel	Waterschap de Dommel
Keringen naast de Essche Stroom bovenstrooms de Haarensse weg te Esch	Waterschap de Dommel
Kering aan de rechterzijde van de Dommel vanaf de samenkomst met de Essche Stroom (bergingsgebied Bossche Broek Zuid	Waterschap de Dommel
Kering aan de linkerzijde van De Dommel benedenstrooms de samenkomst met Essche Stroom;	Waterschap de Dommel
Delen van de keringen aan de linkerzijde van de Essche Stroom, tussen de A2 en de samenkomst met De Dommel.	Waterschap de Dommel
Keringen aan weerszijden van de Hertogswetering	Waterschap Aa en Maas
Keringen nabij Asten	Waterschap Aa en Maas
Keringen nabij Veghel	Waterschap Aa en Maas
Keringen aan weerszijden van de Aa, ten oosten van de ligging van de Zuid-Willemsvaart volgens het tracé besluit.	Waterschap Aa en Maas
Keringen aan weerszijden van de Groote Wetering, ten oosten van de ligging van de Zuid-Willemsvaart volgens het tracé besluit.	Waterschap Aa en Maas
Keringen aan weerszijden van de Molenley	Waterschap Brabantse Delta

Reactie Gedeputeerde Staten:

De voorgestelde wijzigingen worden overgenomen. Deze keringen ‘van minder (dan regionaal) belang’ blijven beschermd via de waterschapskeur (zie ook de toelichting bij de verordening, p. 15).

Keringen, waarvan wordt voorgesteld de bijbehorende norm op bijlage I te verhogen:

Kering	Verantwoordelijk Beheerder	Norm in concept-verordening	Voorgestelde norm door waterschappen
Keringen aan weerszijden van de Roode vaart Noord	Waterschap Brabantse Delta	1/25	1/100
Keringen aan weerszijden van het Oude Maasje	Waterschap Brabantse Delta	1/25	1/100

Reactie Gedeputeerde Staten: *de voorgestelde wijzigingen worden overgenomen.*

• **Vastleggen feitelijk profiel compartimenteringskeringen in legger (artikel 2.2, lid 5)**

De waterschappen achten een termijn van twee jaar om de feitelijke profielen vast te leggen niet haalbaar, omdat de aanwijzing en normering nog niet vaststaat, en verzoekt een termijn van 3 jaar te geven.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Voor de compartimenteringskeringen wordt geen veiligheidsnorm in de vorm van een overschrijdingskans vastgesteld; het feitelijk profiel is juist de te handhaven ‘norm’/situatie. Het is van belang dat deze status quo wordt vastgelegd. Ook hoeven Gedeputeerde Staten voor deze keringen geen hydraulische randvoorwaarden vast te stellen als bedoeld in lid 2.

De bedoeling is dat het feitelijk profiel met voorrang wordt vastgelegd; andere gegevens kunnen later aan de legger worden toegevoegd, zie de toelichting bij de ontwerpverordening. Gelet hierop is verder uitstel dan twee jaar volgens ons niet wenselijk.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• **Status ‘tijdstip op orde’ regionale keringen 31 december 2015 (artikel 2.2, lid 6)**

De waterschappen nemen aan dat deze bepaling een inspanningsverplichting betreft.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Wij zijn van mening dat gelet op de aard van het te beschermen belang (veiligheid), de realisering van de norm een resultaatsverplichting betreft. In het Nationaal Bestuursakkoord water-actueel is 2015 als eindjaar opgenomen. Met dit jaar in de verordening wordt aangesloten bij deze bestuurlijke afspraak en wordt druk op het geheel gehouden. Het normerings- en toetsingsproces biedt voldoende waarborgen om knelpunten bij de realisatie tijdig aan het licht te brengen. In onverhoopte situaties kan GS uitstel geven; in het zevende lid is de mogelijkheid geboden op verzoek uitstel te verlenen van deze verplichting. Wij delen de mening van de waterschappen dat het hier om een inspanningsverplichting zou gaan niet, en zien geen aanleiding het ontwerp te wijzigen. In de toelichting bij de verordening zal de aard van de verplichting worden verduidelijkt.

• **Toelichting artikel 2.2**

• **Toelichting bescherming ‘s-Hertogenbosch**

In de toelichting op artikel 2.2 (blz. 15) en de toelichting op punt 8 (blz. 19) wordt gesproken over de bescherming van het stedelijk gebied van s’-Hertogenbosch en omgeving tegen wateroverlast uit de regionale wateren. Deze bescherming geldt echter niet voor overlast vanuit het systeem van de Hertogswetering. Voorgesteld wordt om de zin te veranderen in ‘....tegen wateroverlast vanuit het regionale watersysteem van Dommel en Aa’.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Wij zijn akkoord met deze verduidelijking en hebben de tekst van de toelichting op dit punt aangepast. Zie ook de beantwoording van de Waterschapsbond hierna, onder 'hogere norm'.

Gemeente Helmond

- **Status en eventuele normering dijklichamen langs rijkskanalen, in beheer bij gemeenten**

De gemeente vraagt zich af wat de status is en hoe eventuele aanwijzing en normering is geregeld van regionale 'waterkeringen' die niet in beheer bij waterschap op rijk zijn. Het betreft in concreto dijklichamen langs de oude Zuid-Willemsvaart in beheer bij de gemeente Helmond, en langs het Eindhoven Kanaal in beheer bij de gemeente Eindhoven.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Het aanwijzen en normeren van keringen gelegen langs rijkswateren is een bevoegdheid van de minister van V&W. De provincie mag deze keringen niet aanwijzen en normeren. Zodra het Rijk invulling aan deze verplichting heeft gegeven zal bezien worden of en hoe moet worden omgegaan met keringen langs wateren die in open verbinding staan met de rijkswateren/kanalen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

§2. Waterkwantiteit; normen wateroverlast
--

Noord-Brabantse Waterschapsbond

- **Toelichting reserveringsgebieden waterberging**

In de toelichting op punt 7 (blz. 19) staat opgenomen dat voor reserveringsgebieden waterberging geen maatregelen worden genomen. Voorgesteld wordt om dit te veranderen in 'geen kapitaalintensieve inrichtingsmaatregelen', omdat eenvoudige maatregelen om wateroverlast te voorkomen wel worden getroffen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Wij zijn akkoord met deze verduidelijking en hebben de tekst van de toelichting op dit punt aangepast.

- **Toelichting lagere norm beekdalen**

Verzocht wordt om expliciet in de toelichting (punt 8, blz. 19) op te nemen dat de gebieden met een lagere norm bij Aa en Maas de beekdalen betreffen en dat daar een norm van 1 keer per 10 jaar geldt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Wij zullen deze verduidelijking opnemen in de tekst van de toelichting.

- **Hogere norm**

Op bijlage II staan ook de stedelijke kernen rondom 's-Hertogenbosch aangeduid als gebied met een hogere norm. De hogere bescherming geldt echter niet voor Berlicum en Rosmalen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De bestuurlijke besluitvorming heeft inderdaad geen betrekking op het stedelijk gebied Berlicum en Rosmalen. Deze liggen niet in het beïnvloedingsgebied van Aa en Dommel. Er is afgesproken om een norm van 1:150 jaar voor Dommel en Aa-systeem te realiseren, omdat er heel veel water via Aa en Dommel en Maas bij elkaar komt in Den Bosch. Als het fout gaat, kan dat ook direct grote gevolgen hebben. Voor het systeem van de Hertogswetering is dat anders, omdat het daar om veel minder water en minder grote gevolgen gaat. De maatregelen in Den Bosch liggen allemaal in het systeem van Aa en Dommel (Howabo, peilscheiding, etc.). De kaart (bijlage II) wordt op dit punt aangepast.

Gemeente Bernheze

• Normen wateroverlast en ruimtelijke afweging

Inspreker vraagt zich af of doelen en normen voor regionale waterberging zodanig zijn onderbouwd dat gemeenten deze kunnen gebruiken bij de ruimtelijke afwegingen ten behoeve van een bestemmingsplan.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Om te voldoen aan de in deze verordening geformuleerde normen wateroverlast (en dus niet: waterberging) dienen de waterschappen maatregelen te nemen, waaronder vasthouden aan de bron en het inrichten van waterbergingsgebieden.

De in de waterverordening opgenomen normen wateroverlast hebben geen planologische doorwerking richting gemeentelijke bestemmingsplannen maar geven de inspanningsverplichtingen voor de waterschappen aan.

Bij ruimtelijke afwegingen in een bestemmingsplan zal het waterschap, in het kader van de watertoets, betrokken worden en zijn advisering (mede) baseren op de normen wateroverlast.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Proces van normering

Het principe 'toepassing van basisnormen, tenzij ...' is niet in overeenstemming met de afspraken uit het Nationaal Bestuursakkoord Water, waarin gesproken wordt van een iteratief proces waarbij risico's in beeld worden gebracht en een kosten-baten afweging dient plaats te vinden.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De normering wateroverlast is tot stand gekomen in het gebiedsproces. In de komende jaren stelt het waterschap het maatregelpakket om aan de normen invulling te geven verder samen. Dit gebeurt in samenwerking met belanghebbende partijen zoals gemeenten en hierin spelen risico's en kosten-baten een nadrukkelijke rol.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Beschermingsniveau 's-Hertogenbosch

Inspreker verzoekt om een motivatie voor een hoger beschermingsniveau voor de regio 's-Hertogenbosch.

Reactie Gedeputeerde Staten: *Rond 's-Hertogenbosch geldt een specifieke situatie, omdat Aa, Dommel en Maas daar samenkomen. Gelet op de specifieke risico's die dit met zich meebrengt is bestuurlijk besloten tot een beschermingsniveau tot 1 x per 150 jaar. Dit beschermingsniveau geldt niet voor de kernen Rosmalen en Berlicum (zie ook de beantwoording van de inspraakreactie van de Noord-Brabantse Waterschapsbond).*

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Gemeente Rucphen

• Verhouding norm bebouwde kom (lid 1) en lagere norm volgens de kaart (lid 4)

Enkele gebieden die op de kaart (bijlage II) aangegeven staan als gebieden waarvoor een lagere norm geldt, liggen binnen de bebouwde kom. Dit is strijdig met het eerste lid van artikel 2.3, waarin staat dat voor bebouwing een norm van 1/100 geldt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De kaart in bijlage II hoort bij lid 4, dat terug verwijst naar lid 2; en heeft als zodanig enkel betrekking op bebouwing buiten de bebouwde kom. De kaart dient in zoverre altijd te worden toegepast volgens de tekst van de verordening zelf.

Voor de totstandkoming van de kaart is gebruikt gemaakt van de topografische weergave van bebouwing op kaarten van de Topografische Dienst, niet van de gedetailleerdere grens van de bebouwde kom o.b.v. de Wegenverkeerswet die door gemeenten bepaald wordt. Dit is de verklaring voor mogelijke discrepanties tussen de tekst van lid 1, en het kaartbeeld in bijlage II.

Voor bebouwing die valt binnen de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet, en die ook in een ruimtelijk plan als zodanig is bestemd, geldt de norm van 1/100, op grond van het eerste lid, ongeacht het kaartbeeld in bijlage II.

*De inspraakreactie geeft ons aanleiding om het voorstel te wijzigen; het vierde lid van artikel 2.3 wordt gewijzigd in 'in afwijking van het tweede lid geldt voor gebieden **buiten de bebouwde kom** van een gemeente... 'om te benadrukken dat de kaart in bijlage II alleen betrekking heeft op gebieden buiten de bebouwde kom. De relatie tussen lid 1 en 3 en de status van de kaart in bijlage II zal worden verduidelijkt in de toelichting.*

- **Geplande rondweg in relatie tot de norm**

Ten noorden van Rucphen is een gebied aangegeven waarvoor een lagere norm geldt. Omdat hier een rondweg gepland is zou de norm voor hoofdinfrastructuur (1/100) moeten gelden.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De normen gaan uit van het huidige grondgebruik.

Of een toekomstige ontwikkeling mogelijk is, en welke gevolgen dat heeft voor de normering, zal via de watertoets door het waterschap worden ingebracht bij de ruimtelijke besluitvorming betreffende de rondweg. Eventueel zullen de normen in de waterverordening, na realisatie van een ruimtelijke ontwikkeling, te zijner tijd worden aangepast. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Gemeente Etten-Leur

- **Normen wateroverlast geen planologische doorwerking**

Inspreker wil bevestigd zien dat de waterverordening kaderstellend is voor de taakuitoefening door waterschappen en geen planologische doorwerking heeft richting gemeenten.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De in de waterverordening opgenomen normen wateroverlast hebben inderdaad geen planologische doorwerking richting gemeentelijke bestemmingsplannen maar geven de inspanningsverplichtingen voor de waterschappen aan.

Zie ook de beantwoording bij de gemeente Bernheze (normen wateroverlast en ruimtelijke afweging).

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Begrenzing beekdalen**

De begrenzing van de beekdalen is in sommige gevallen zodanig groot dat deze groter zijn dan de T=100-gebieden (de gebieden waar volgens berekeningen inundatie plaatsvindt bij regenval zoals die een keer per 100 jaar aan de orde is). Het is niet acceptabel dat het waterschap daar geen maatregelen hoeft te nemen en dat daar geen ontwikkelingen (zoals glastuinbouw) mogen plaatsvinden, zeker omdat in het gebied van waterschap Aa en Maas voor de beekdalen wel een norm van 1/10 geldt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Conform het NBW-actueel gelden voor beekdalen in beginsel geen normen, omdat beekdalen van nature gevoelig zijn voor inundatie vanuit de beek en daarom de basis NBW-normen daar niet passend zijn. Dit uitgangspunt van het NBW is in de ontwerp verordening aangehouden als basis. Voor het beheersgebied van waterschap Aa en Maas is hier op verzoek van het waterschap van afgeweken en is wel een minimumnorm aangehouden van T=10. De wijze waarop een waterschap invulling geeft aan de waterstaatszorg in beekdalen is evenwel een afweging die het waterschap zelf moet maken op basis van zaken zoals de aard van het watersysteem en het grondgebruik ter plaatse. Dit betekent echter niet dat een waterschap dus geen maatregelen hoeft te nemen in een beekdal, dit betekent wel dat wat beekdalen betreft het uitgangspunt is dat deze per definitie gevoelig zijn voor inundatie en daarom de waterbeheerder niet te allen tijde gehouden kan worden aan de basisnorm conform NBW die geldt voor reguliere gebieden.

Wat betreft de begrenzingen van de beekdalen is provinciebreed als begrenzing aangehouden de geomorfologische beekdalen zoals deze blijken uit geomorfologische-/bodemkaarten. Uit de bodemopbouw blijkt immers welke gronden van oudsher onderdeel uitmaken van de beekdalen. Dit geeft globale begrenzingen van het beekdal.

Indien er sprake was van losse ‘snippers’ die volgens de geomorfologie beekdal zouden zijn, zijn deze niet als beekdal genormeerd, maar uitsluitend indien het volgens de geomorfologische kaart beekdalen waren die gelegen zijn langs waterlopen met doelstellingen voor natuur

In de meeste gevallen vallen die begrenzingen van de beekdalen samen met de huidige inundatieberekeningen. Daarbij moet wel in ogenschouw genomen worden dat de berekeningen gebaseerd zijn op modellen en gebruik maken van theoretische klimaatscenario's en modelschematisaties. Dit betekent dat ook deze aanduidingen een bepaalde onnauwkeurigheid in zich hebben en bovendien in de toekomst nog kunnen wijzigen bij het gebruik van nieuwe klimaatscenario's (zoals het nieuwe scenario uit het NBW-actueel) en nieuwe modellen bij de volgende toetsing van het watersysteem (2011/2012). Het aanhouden van de geomorfologische beekdalen is daarom een objectief en houdbaar uitgangspunt. Dat deze begrenzingen globaal zijn, is daarbij niet bezwaarlijk omdat het hier om het vastleggen van een minimale inspanningsverplichting voor de waterbeheerder gaat, die niet ruimtelijk doorwerkt. Daarbij merken wij op dat de geomorfologische beekdalen als begrenzing voor de beekdalen geen nieuw beleid is. Dit uitgangspunt is reeds bij de reconstructie zandgronden toegepast bij het vaststellen van de omvang van beekdalen.

Zie ook de beantwoording van ZLTO Belangenbehartiging hierna, onder ‘beekdalen’.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Reserveringsgebieden waterberging**

De gemeente Etten-Leur geeft aan dat ‘geen norm’ voor reserveringsgebieden waterberging slechts een tijdelijke zaak mag zijn en dat in de volgende toetsingsronde besloten moet worden of het gebied bestemd moet worden voor waterberging of dat er wel een norm van toepassing wordt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Dit klopt, de opvatting zoals door inspreker verwoord is ook door ons zo opgenomen in de toelichting van de waterverordening. Wij zullen de toelichting op dit punt verduidelijken.

Zie ook de beantwoording van ZLTO Belangenbehartiging hierna, onder ‘reserveringsgebieden waterberging’.

- **Lagere norm nabij vloeiveide Etten-Leur**

De gemeente Etten-Leur vraagt zich af waarom voor het gebied in het zuidoosten van de gemeente, nabij de Vloeiveide, een lagere norm geldt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Dit is een gebied waarvan in het gebiedsproces is gebleken dat dit gebied dermate gevoelig is voor wateroverlast dat het gezien het huidige grondgebruik niet haalbaar is daar maatregelen te gaan nemen om aan de NBW-normen te gaan voldoen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Gemeente Lith

- **Consequentie geplande woningbouw in combinatie met natuurontwikkeling in de EHS**

In de noordwesthoek van de kern Maren-Kessel is woningbouw inclusief natuurontwikkeling gepland in de EHS. Doordat voor de EHS geen norm geldt valt de geplande woningbouw nu in een normloos gebied. Dit is ongewenst, mede vanwege de gemeentelijke zorgplicht voor het voorkomen van wateroverlast.

Reactie GS:

Zie ook de beantwoording van gemeente Rucphen hiervoor, onder ‘verhouding norm bebouwde kom’.

De tekst van de verordening bepaalt of de kaart van lid twee van toepassing is; indien het gebied in het bestemmingsplan ruimtelijk bestemd is voor woningbouw (in welk kader het waterschap heeft geadviseerd door

middel van de watertoets) en het gebied door de gemeente is aangewezen als bebouwde kom o.b.v. de Wegenverkeerswet, geldt daarvoor op grond van het eerste lid de norm voor bebouwing, zijnde 1/100. Als het gebied niet als bebouwde kom wordt aangewezen, geldt op grond van het derde lid de norm voor het omringend landgebruik volgens het vierde lid (in casu EHS). De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

BMF, mede namens natuurterreinbeheerders Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Natuurmonumenten en Brabants particulier Grondbezit ('nb-organisaties')

• Afwentelingsopgave

De organisaties missen aandacht voor de afwentelingsopgave die er ook op kwantitatief gebied vanuit de KRW ligt. Het volledige watersysteem moet worden aangepakt, het is niet langer vanzelfsprekend dat de lager gelegen gebieden een cumulatieve wateroverlast te verwerken krijgen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De reactie van inspreker heeft betrekking op de waterbergingsopgave. Om te voldoen aan de in deze verordening geformuleerde normen wateroverlast dienen de waterschappen maatregelen te nemen, waaronder vasthouden aan de bron en het inrichten van waterbergingsgebieden. Via deze maatregelen wordt invulling gegeven aan de door inspreker genoemde 'afwentelingsopgave'. Dat doet aan de regionale normering voor wateroverlast niets af. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Regelgeving Natura 2000

In de toelichting op artikel 2.3 vierde lid (blz. 18) ontbreekt de notie dat er mogelijk conform de regelgeving rondom Natura2000 een passende beoordeling moet plaatsvinden.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De toelichting gaat in op de beheerplannen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en de daarin opgenomen maatregelen, die ook waterhuishoudkundige maatregelen kunnen bevatten. In dat verband is het mogelijk dat voor dergelijke plannen of maatregelen een passende beoordeling uitgevoerd moet worden. Het gaat echter te ver om die verplichting ook in de toelichting van de verordening te noemen, nu deze toelichting uitsluitend bedoeld is om aan te geven dat er voor de Natura2000-gebieden, als onderdeel van de EHS, geen norm voor het landgebruik van toepassing is.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO Belangenbehartiging

• Beekdalen

Inspreker vindt het onjuist dat voor beekdalen geen norm (dan wel in het gebied van Aa en Maas een norm van 1/10 jaar) van toepassing is. Vanwege in het verleden gewekte verwachtingen, bijvoorbeeld in het kader van de landinrichting, of vanwege een intensivering van het grondgebruik door autonome ontwikkelingen is het niet gepast om de productieomstandigheden te verslechteren en zou schade als gevolg van inundatie door de overheid beperkt moeten worden conform de NBW-norm voor het grondgebruik (1/25 of 1/50).

Voorbeelden zijn de Leijgraaf en het dal van de Aa of Weerijs. In beekdalen waar de beek slechts sporadisch buiten de oevers treedt (zoals in het gebied van waterschap De Dommel) mag geen verslechtering van de bestaande situatie optreden.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De afspraak dat er voor beekdalen geen norm van toepassing is, vloeit voort uit het NBW-actueel. Voor de begrenzing van de beekdalen is uitgegaan van de geomorfologische beekdalen zoals deze blijken uit de geomorfologische- en bodemkaarten en ook opgenomen zijn in de reconstructie- en gebiedsplannen. Zie ook de beantwoording van de gemeente Etten-Leur hiervoor, onder 'beekdalen'.

Voor de gebieden waarvoor geen norm van toepassing is geldt dat er geen verslechtering ten opzichte van de huidige situatie plaatsvindt. Het bestaande beschermingsniveau blijft dus intact, met uitzondering van eventuele effecten van klimaatverandering. Zie ook de beantwoording hierna, onder 'geen normopvulling'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• **Reserveringsgebieden voor waterberging**

ZLTO Belangenbehartiging vindt het onterecht dat voor reserveringsgebieden waterberging geen norm wordt voorgesteld. Dit zijn gebieden waarvan het overgrote deel in de AHS ligt, dus met een primaat voor land- en tuinbouw. Bovendien bestaat het gevaar dat besluitvorming over de noodzaak van de gebieden steeds verder naar achteren verschuift zodat ze in een achterstandsituatie geraken. Voorgesteld wordt de gebieden te normeren conform het feitelijk landgebruik.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Voor de gebieden waarvoor geen norm van toepassing is, geldt dat er geen verslechtering ten opzichte van de huidige situatie plaatsvindt. Het huidige landgebruik kan op dezelfde wijze voortgezet worden.

Het waterschap pleegt geen ingrepen in het watersysteem die de kans op wateroverlast bewust vergroten. Over dergelijke ingrepen vindt afstemming plaats met belanghebbenden. Het bestaande beschermingsniveau blijft dus intact, met uitzondering van eventuele effecten van klimaatverandering. Zie ook de beantwoording hierna, onder 'geen normopvulling'.

In de reserveringsgebieden waterberging nemen de waterschappen geen kapitaalintensieve inrichtingsmaatregelen vooruitlopend op een definitief besluit of het reserveringsgebied mogelijk wordt ingericht als waterbergingsgebied. Het nemen van dergelijke maatregelen zou betekenen dat er mogelijk (dure) maatregelen genomen moeten worden om in de reserveringsgebieden aan de normen te gaan voldoen, terwijl die investeringen enkele jaren later niet nodig blijken te zijn. Eenvoudige maatregelen om wateroverlast te voorkomen kunnen mogelijk wel getroffen worden.

Conform het NBW-actueel voeren de waterschap in 2012 wederom een watersysteemtoets uit met een actueel klimaatscenario, in aanloop naar het volgende waterbeheerplan. Uit dat traject wordt duidelijk welke reserveringsgebieden waterberging daadwerkelijk nodig zijn en vindt hierover besluitvorming plaats.

De toelichting zal op dit punt worden verduidelijkt.

• **Geen normopvulling**

ZLTO Belangenbehartiging merkt op dat er op veel plaatsen momenteel sprake is van een hogere vrijwaring tegen inundatie dan nodig is ingevolge de nu voorgestelde normering. Ondernemers hebben vaak hun bedrijfsvoering aangepast aan die situatie. In veel gevallen vertaalt zich dat ook in de waarde van grond in het economische verkeer. In de toelichting op de ontwerp waterverordeningen in bijvoorbeeld Gelderland staat bij het artikel over de normen (artikel 2.3 resp. 2.4) opgenomen dat bepaalde gebieden vaak al een hoger beschermingsniveau hebben vanwege strengere ontwateringnormen die in het verleden zijn gehanteerd, bijvoorbeeld in verband met ruilverkavelingen. Inspreker is van oordeel dat de overheid in dit soort situaties dezelfde inspanning moet leveren als in het verleden. Er mag geen sprake zijn van normopvulling.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De normering regionale wateroverlast beoogt een minimum beschermingsniveau vast te leggen tegen inundatie vanuit het oppervlaktewater als gevolg van extreme neerslag. Dit betekent niet per definitie dat er sprake zal zijn van normopvulling. Het is immers primair aan het waterschap om verdere invulling te geven aan deze normering; het waterschap kan er voor kiezen om het huidige beschermingsniveau voor bepaalde gebieden te handhaven.

Van normopvulling door het waterschap kan sprake zijn als het waterschap zijn beheer en/of waterhuishoudkundig systeem significant aanpast. Het waterschap kan dan, bij de nadere afweging van betrokken belangen en in

afstemming met de betrokken belanghebbenden, ervoor kiezen om ook maatregelen te nemen om het huidige beschermingsniveau te handhaven. In alle andere situaties, waarbij het waterschap zijn waterbeheer niet significant wijzigd zal het huidige beschermingsniveau gehandhaafd blijven.

In relatie tot de verwachte klimaatveranderingen zal het waterschap echter geen gebiedsbrede en/of kapitaalintensieve maatregelen nemen om het huidige beschermingsniveau te handhaven. Dit vraagt immers kostbare en grote ruimtelijke claims. Dit laatste vormde ook bij de vaststelling van de werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water een belangrijk uitgangspunt. We hebben dit uitgangspunt overgenomen. Om deze reden delen wij niet de mening dat het huidige (hogere) beschermingsniveau te allen tijde gehandhaafd dient te blijven.

Het waterschap toetst periodiek (elke 6 jaar) met de nieuwste klimaatvoorspellingen of het systeem nog aan de normen voldoet. Als die klimaatontwikkeling op een bepaald moment leidt tot overschrijding van normen, zal het waterschap maatregelen treffen. Als de situatie wat verslechtert ten opzichte van de huidige situatie als gevolg van klimaatverandering, maar de normen worden gehaald, dan zal het waterschap geen gebiedsbrede en/of kapitaalintensieve maatregelen hoeven te treffen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Gebieden met een lagere norm**

ZLTO Belangenbehartiging vraagt zich af hoe wordt omgegaan met de toezegging dat het huidige beschermingsniveau gehandhaafd blijft en hoe wordt voorkomen dat in deze gebieden het onderhoud gaat verslechteren.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Het waterschap pleegt geen ingrepen in het watersysteem die de kans op wateroverlast bewust vergroten. Over dergelijke ingrepen vindt afstemming plaats met belanghebbenden. Het bestaande beschermingsniveau blijft dus op die manier intact, met uitzondering van eventuele effecten van klimaatverandering. Zie ook de beantwoording hiervoor, onder 'geen normopvulling'.

Opvulling van de norm anders dan door klimaatverandering vraagt actieve besluiten van het waterschap. Dit is goed toetsbaar zonder nulmeting.

Het beleid ten aanzien van onderhoud aan watergangen door het waterschap is opgenomen in het 'beheerplan watergangen' of een vergelijkbaar plan van het waterschap. Onderhoud is primair gericht op het in stand houden van de aan- en afvoerfunctie van watergangen, conform de legger.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Normering in relatie tot anti-verdroging**

In een groot aantal gebieden worden de komende jaren maatregelen getroffen ter bestrijding van de verdroging van natuurgebieden (Natura 2000, Natte Natuurparels). Vaak hebben deze maatregelen een uitstraling in de omgeving, in die zin dat de grondwaterstand structureel hoger wordt en daarmee de bergingscapaciteit in de bodem kleiner. Dat kan leiden tot situaties waarin de bergings- en afvoercapaciteit van de waterlopen te laag is, met als gevolg een grotere kans op inundaties.

ZLTO is van oordeel dat anti-verdrogingsmaatregelen geen invloed mogen hebben op de kans op inundatie en dat de NBW-norm gewoon van toepassing is (tenzij om andere redenen daarvan wordt afgeweken). Dat kan dus betekenen dat extra maatregelen nodig zijn om de capaciteit van het watersysteem op peil te houden.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De normering regionale wateroverlast beoogt een minimum beschermingsniveau te bieden tegen inundatie vanuit regionale oppervlaktewatersystemen als gevolg van extreme neerslag. Dit betekent dat het watersysteem tenminste hieraan dient te voldoen.

Het waterschap zal dan ook niet alleen bij verdrogingsbestrijdingsprojecten, maar ook bij andere (ruimtelijke) projecten, rekening houden met de normen regionale wateroverlast om het watersysteem op orde te houden c.q. te brengen. Dit kan ertoe leiden dat bij ingrepen in het watersysteem (ten behoeve van natuurherstel en/of stedelijke uitbreiding) ook lokaal aanvullende maatregelen moeten worden genomen om te (blijven) voldoen aan de normering. Bij ruimtelijke plannen wordt de watertoets ingezet om hier invulling aan te geven.

Verder is in het Nationaal Bestuursakkoord Water afgesproken dat de waterschappen het watersysteem periodiek toetsen om tijdig te kunnen inspelen op klimaatveranderingen. Bijvoorbeeld, als er nieuwe inzichten bestaan in de klimaatverandering.

Wij delen dan ook de mening dat de gestelde normen, in relatie tot anti-verdrogingsmaatregelen, van toepassing blijven.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• **De norm en de praktijk**

ZLTO vraagt zich af hoe berekend wordt of een inundatie voldoet aan het criterium, en hoe huidige grondgebruik en feitelijke frequentie van inundatie wordt vastgelegd. Monitoring van beide is volgens haar van essentieel belang. Voorkomen moet worden dat in wateroverlast-situaties jarenlange juridische procedures ontstaan, met een zware bewijslast voor de ondernemer.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Via de Basisregistratie Percelen bestaat inzicht in het historische grondgebruik per perceel.

Met een hydraulisch model bepaalt het waterschap, op basis van neerslagcijfers van de afgelopen 30 tot 100 jaar en gecorrigeerd voor de verwachte klimaatverandering, op welke plekken vaker dan eens in de bijvoorbeeld 10 jaar wateroverlast plaatsvindt. De rekenresultaten combineert het waterschap met gebiedskennis. Vervolgens bepaalt het waterschap welke maatregelen nodig zijn om de normen te halen (bijvoorbeeld vasthouden aan de bron of inrichting van een waterbergingsgebied) en voert deze uit.

Als zich na 2015 (want dan moet het watersysteem zo ingericht zijn dat het voldoet aan de norm) ergens wateroverlast voordoet, zou dat moeten zijn omdat de situatie extremer is dan de norm die geldt. Als een grondeigenaar twijfelt aan de frequentie van wateroverlast kan hij hierover contact opnemen met het waterschap en zal tot een vergelijk worden gekomen. Als er geen overeenstemming wordt bereikt dan kan de betrokkene een beroep doen op de nadeelcompensatieverordening van het waterschap of het waterschap aansprakelijk stellen. Dit wordt vervolgens afgehandeld via een zorgvuldige procedure waarbij wel gestreefd wordt naar voortvarendheid.

Op het moment dat functieveranderingen plaatsvinden is het aan de veroorzaker van die verandering om er voor te zorgen dat dit kan binnen het huidige watersysteem. Er kan niet van het waterschap worden verwacht dat het watersysteem wordt aangepast, zodat op een lage plek gebouwd kan worden, of grasland kan worden omgezet in akkerbouw of tuinbouw.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Bernheze

• LOG en reserveringsgebied waterberging

Ten zuiden van Heesch, in het gebied 'Het Grolde', geldt zowel een bestemming als landbouwonontwikkelingsgebied (LOG) als een bestemming als reserveringsgebied waterberging. Dit is niet verenigbaar met elkaar.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Conform het NBW-actueel voeren de waterschap in 2012 wederom een watersysteemtoets uit met een actueel klimaatscenario, in aanloop naar het volgende waterbeheerplan. Uit dat traject wordt duidelijk welke reserveringsgebieden waterberging daadwerkelijk nodig zijn en vindt hierover besluitvorming plaats.

De kenmerken van een gebied (bijvoorbeeld de aanduiding LOG) spelen hierin een rol. Indien voor die tijd concrete uitwerking van een LOG plaatsvindt wordt daarbij bezien of, en op welke wijze waterberging daarin opgenomen kan worden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Reserveringsgebieden waterberging

De afdeling Bernheze begrijpt dat er reserveringsgebieden zijn voor waterberging, maar vindt het niet acceptabel dat daar geen inrichtingsmaatregelen meer worden getroffen als deze noodzakelijk zouden zijn (op basis van bijvoorbeeld GGOR). Het feitelijk landgebruik als volwaardig landbouwgebied, waarvoor onlangs nog een ruilverkaveling is geweest zou bepalend moeten zijn.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording van de ZLTO Belangenbehartiging 'reserveringsgebieden waterberging'

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Beekdal van de Leijgraaf

De Leijgraaf is onterecht als beekdal aangemerkt; er is sprake van een gegraven waterloop in een vlak landschap met een overwegend agrarisch gebruik.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Gelet op het intensieve grondgebruik langs de Leijgraaf en omdat er geen opgave ligt voor beekherstel langs de Leijgraaf hebben wij, mede op advies van het bestuur van waterschap Aa en Maas, de beekdalbegrenzing langs de Leijgraaf van de kaart verwijderd.

Dit leidt tot wijziging van de ontwerp Verordening water; de kaart (bijlage II) is op dit punt aangepast.

• Schadevergoeding

ZLTO afdeling Bernheze vraagt zich af wanneer een agrariër recht heeft op schadevergoeding; wanneer voldoet inundatie aan de norm? Tevens moeten lange juridische procedures worden voorkomen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording van de ZLTO Belangenbehartiging bij 'de norm en de praktijk'.

Voor de concrete waterbergingsgebieden bestaat de mogelijkheid om een schadevergoedingsovereenkomst met het waterschap aan te gaan. Wateroverlast in andere gebieden wordt afgehandeld via de verzekering, door middel van een zorgvuldige procedure, of via de Verordening Nadeelcompensatie. Daarbij past de kanttekening dat de norm voor wateroverlast een inspanningsverplichting voor het waterschap aangeeft.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Deurne

• Normering van gronden binnen EHS

Inspreker verzoekt om voor de nog niet aangekochte gronden binnen de EHS wel een norm vast te stellen. Dit om schade als gevolg van uitstraling/inundatie van omliggende gronden te voorkomen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

In het NBW is afgesproken dat voor de EHS geen norm van toepassing is. Het beleid voor de EHS is gericht op verwerving van de daarbinnen gelegen agrarische gronden. Zolang verwerving van deze gronden niet heeft plaatsgevonden geldt dat er geen verslechtering van de huidige situatie plaatsvindt, zoals dat geldt voor alle gebieden waarvoor geen norm van toepassing is. Het bestaande beschermingsniveau blijft dus intact, met uitzondering van eventuele effecten van klimaatverandering. Zie ook de beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'geen normopvulling'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Reserveringsgebieden waterberging

ZLTO afdeling Deurne vindt het onterecht dat voor reserveringsgebieden waterberging geen norm wordt voorgesteld. Dit zijn gebieden waarvan het overgrote deel in de AHS ligt, dus met een primaat voor land- en tuinbouw. Bovendien bestaat het gevaar dat besluitvorming over de noodzaak van de gebieden steeds verder naar achteren verschuift zodat ze in een achterstandsituatie geraken. Voorgesteld wordt de gebieden te normeren conform het feitelijk landgebruik.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden waterberging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Normering in relatie tot antiverdroging

ZLTO afdeling Deurne merkt op dat in een groot aantal gebieden de komende jaren maatregelen worden getroffen ter bestrijding van de verdroging van natuurgebieden (Natura 2000, Natte Natuurparels). Vaak hebben deze maatregelen een uitstraling in de omgeving, in die zin dat de grondwaterstand structureel hoger wordt en daarmee de bergingscapaciteit in de bodem kleiner. Dat kan leiden tot situaties waarin de bergings- en afvoercapaciteit van de waterlopen te laag is, met als gevolg een grotere kans op inundaties.

Inspreker is van oordeel dat anti-verdrogingsmaatregelen geen invloed mogen hebben op de kans op inundatie en dat de NBW-norm gewoon van toepassing is (tenzij om andere redenen daarvan wordt afgeweken). Dat kan dus betekenen dat extra maatregelen nodig zijn om de capaciteit van het watersysteem op peil te houden. Inspreker vraagt of ons college die mening deelt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'Normering in relatie tot antiverdroging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• De norm en de praktijk

Inspreker vraagt zich af hoe berekend wordt of een inundatie voldoet aan het criterium, en hoe huidige grondgebruik en feitelijke frequentie van inundatie wordt vastgelegd. Voorkomen moet worden dat in wateroverlastsituaties jarenlange juridische procedures ontstaan.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'De norm en de praktijk'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Kempen-Zuidoost (Heeze-Leende, Valkenswaard en Waalre)

- **Reserveringsgebieden waterberging**

Inspreker vindt het onterecht dat voor een vijftal in zijn regio aangewezen reserveringsgebieden waterberging in Sterksel en Borkel&Schaft geen norm wordt voorgesteld. Dit zijn gebieden waarvan het overgrote deel in de AHS ligt, dus met een primaat voor land- en tuinbouw. Bovendien bestaat het gevaar dat besluitvorming over de noodzaak van de gebieden steeds verder naar achteren verschuift zodat ze in een achterstandsituatie geraken. Voorgesteld wordt de gebieden te normeren conform het feitelijk landgebruik.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden waterberging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Asten

- **Gebieden met geen -, of een lagere norm**

In het gebied zijn van inspreker zijn een aantal gebieden aangewezen waarvoor geen of een lagere norm van toepassing is (reserveringsgebied waterberging, beekdal). Zolang er sprake is van landbouwkundig gebruik zou de zorgplicht van de waterbeheerder niet beperkt moeten worden.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden waterberging' en 'beekdalen'.

Indien er voor een gebied geen norm van toepassing is wil dat nog niet zeggen dat er dan geen zorgplicht meer op het waterschap berust. De inspanningsverplichting van het waterschap is er op gericht om de huidige situatie niet te verslechteren.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Natura 2000**

Eén van de maatregelen rondom het Natura2000-gebied 'De Groote Peel' is een verhoging van het slootpeil. Hierdoor neemt de bergingscapaciteit van omringende landbouwgronden af en ontstaat meer kans op wateroverlast.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'normering in relatie tot antiverdroging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Sint Anthonis

- **Verplaatsing drinkwaterwinning Boxmeer**

In gebieden waarvoor geen of een lagere norm geldt zullen geen maatregelen worden genomen om de waterhuishouding te verbeteren. Echter rondom Boxmeer zal als gevolg van de verplaatsing van de drinkwaterwinning de grondwaterstand naar verwachting stijgen en zullen wel degelijk aanpassingen in het watersysteem nodig zijn.

Reactie Gedeputeerde Staten:

In gebieden waarvoor geen norm van toepassing is blijft het bestaande beschermingsniveau intact, met uitzondering van eventuele effecten van klimaatverandering. Indien er een verslechtering plaatsvindt zullen maatregelen genomen worden om dit tegen te gaan. De effecten van stopzetting van de drinkwaterwinning en de benodigde maatregelen om die effecten tegen te gaan worden momenteel in beeld gebracht.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Normering in relatie tot antiverdroging**

Maatregelen ter bestrijding van de verdroging zorgen voor een structureel hogere grondwaterstand en daarmee een kleinere bergingscapaciteit in de bodem. Dat kan leiden tot situaties waarin de bergings- en afvoercapaciteit van de waterlopen te laag is, met als gevolg een

grotere kans op inundaties. Inspreker is van oordeel dat anti-verdrogingsmaatregelen geen invloed mogen hebben op de kans op inundatie en dat de NBW-norm gewoon van toepassing is.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'Normering in relatie tot anti-verdroging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **De norm en de praktijk**

Inspreker vraagt zich af hoe berekend wordt of een inundatie voldoet aan het criterium, en hoe huidige grondgebruik en feitelijke frequentie van inundatie wordt vastgelegd. Voorkomen moet worden dat in wateroverlastsituaties jarenlange juridische procedures ontstaan.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'De norm en de praktijk'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Boekel-Venhorst

- **Beekdalen**

Inspreker vindt het onjuist dat voor beekdalen in het gebied van Aa en Maas een lagere norm van 1/10 jaar van toepassing is. Vanwege in het verleden gewekte verwachtingen, bijvoorbeeld in het kader van de landinrichting, of vanwege een intensivering van het grondgebruik door autonome ontwikkelingen is het niet gepast om de productieomstandigheden te verslechteren en zou schade als gevolg van inundatie door de overheid beperkt moeten worden conform de NBW-norm voor het grondgebruik (1/25 of 1/50). Voorbeeld is de Leijgraaf.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'Beekdalen'.

Zie voor wat betreft De Leijgraaf, beantwoording ZLTO afdeling Bernheze onder 'beekdal van de Leijgraaf'.

De begrenzing van de Leijgraaf op de kaart (bijlage II) is op dit punt aangepast.

- **Reserveringsgebieden waterberging**

ZLTO afdeling Boekel-Venhorst vindt het onterecht dat voor reserveringsgebieden waterberging geen norm wordt voorgesteld. Dit zijn gebieden waarvan het overgrote deel in de AHS ligt, dus met een primaat voor land- en tuinbouw. Bovendien bestaat het gevaar dat besluitvorming over de noodzaak van de gebieden steeds verder naar achteren verschuift zodat ze in een achterstandsituatie geraken. Voorgesteld wordt de gebieden te normeren conform het feitelijk landgebruik.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden waterberging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Gebieden met een lagere norm**

ZLTO afdeling Boekel-Venhorst vraagt zich af hoe wordt omgegaan met de toezegging dat het huidige beschermingsniveau gehandhaafd blijft en hoe wordt voorkomen dat in deze gebieden het onderhoud gaat verslechteren.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'gebieden met een lagere norm'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **De norm en de praktijk**

ZLTO afdeling Boekel-Venhorst vraagt zich af hoe berekend wordt of een inundatie voldoet aan het criterium, en hoe huidige grondgebruik en feitelijke frequentie van inundatie wordt

vastgelegd. Voorkomen moet worden dat in wateroverlastsituaties jarenlange juridische procedures ontstaan.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'De norm en de praktijk'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling De Leije

• Reserveringsgebieden waterberging

Inspreker vindt het onterecht dat voor reserveringsgebieden waterberging geen norm wordt voorgesteld. Dit zijn gebieden waarvan het overgrote deel in de AHS ligt, dus met een primaat voor land- en tuinbouw. Bovendien bestaat het gevaar dat besluitvorming over de noodzaak van de gebieden steeds verder naar achteren verschuift zodat ze in een achterstandsituatie geraken. Voorgesteld wordt de gebieden te normeren conform het feitelijk landgebruik.

Het betreft gebied ten noorden van het Drongelens Kanaal de Gement, ten zuiden tussen de Margriet en de Distelberg.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden waterberging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Gebieden met een lagere norm

ZLTO afdeling De Leije vraagt zich af hoe wordt omgegaan met de toezegging dat het huidige beschermingsniveau gehandhaafd blijft en hoe wordt voorkomen dat in deze gebieden het onderhoud gaat verslechteren.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'gebieden met een lagere norm'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• Geen normopvulling

Op veel plaatsen is momenteel sprake van een hogere vrijwaring tegen inundatie dan dat nodig is ingevolge de nu voorgestelde normering. Ondernemers hebben vaak hun bedrijfsvoering aangepast aan die situatie. In veel gevallen vertaalt zich dat ook in de waarde van grond in het economische verkeer.

In de toelichting op de ontwerp waterverordeningen in bijvoorbeeld Gelderland staat bij het artikel over de normen (artikel 2.3 resp. 2.4) opgenomen dat bepaalde gebieden vaak al een hoger beschermingsniveau hebben vanwege strengere ontwateringnormen die in het verleden zijn gehanteerd, bijvoorbeeld in verband met ruilverkavelingen. ZLTO afdeling De Leije is van oordeel dat de overheid in dit soort situaties dezelfde inspanning moet leveren als in het verleden. Er mag geen sprake zijn van normopvulling.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'geen normopvulling'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling De Hilver

• Waterberging in de EHS; geen noodzaak overige gebieden 'geen norm'

Binnen de EHS is genoeg ruimte voor waterberging, het is niet nodig om buiten de EHS ook gronden aan te wijzen waarvoor geen norm van toepassing is.

Reactie Gedeputeerde Staten:

In het kader van de Reconstructieplannen zijn waterbergingsgebieden en reserveringsgebieden waterberging hebben begrensd; deze zijn deels binnen maar ook deels buiten de EHS gelegen. Veelal heeft dit te maken met het algemene

principe dat het water altijd de laagste plaats opzoekt, tenzij dit via technische maatregelen wordt voorkomen. Dat niet alle waterberging toch binnen de EHS gezocht is, heeft ook te maken met het feit, dat er binnen de EHS ook kwetsbare gebieden liggen, waarbij waterberging (mede afhankelijk van de frequentie en de duur van de inundatie) minder gewenst is.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Oirschot-de Beerzen

- **Beekdalen**

Het is onacceptabel dat er voor de beekdalen (met name van de Kleine Beerze, locaties te Spoordonk en Oostelbeers) geen norm wordt voorgesteld, omdat er in de beekdalen bedrijfsgebouwen gelegen zijn. Door toekomstige ontwikkelingen zoals hermeandering en vernatting neemt het risico op inundatie verder toe en lopen de ondernemers kans op schade.

Reactie Gedeputeerde Staten:

In de gebieden waarvoor geen norm van toepassing is, zoals de beekdalen, blijft het bestaande beschermingsniveau intact, met uitzondering van eventuele effecten van klimaatverandering. Het huidige landgebruik kan op dezelfde wijze voortgezet worden. Het waterschap pleegt geen ingrepen in het watersysteem die de kans op wateroverlast bewust vergroten (zoals hermeandering). Over dergelijke ingrepen vindt afstemming plaats met belanghebbenden. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Veghel

- **Beekdalen**

Inspreker vindt het onjuist dat voor beekdalen in het gebied van Aa en Maas een lagere norm van 1/10 jaar van toepassing is. Vanwege in het verleden gewekte verwachtingen, bijvoorbeeld in het kader van de landinrichting, of vanwege een intensivering van het grondgebruik door autonome ontwikkelingen is het niet gepast om de productieomstandigheden te verslechteren en zou schade als gevolg van inundatie door de overheid beperkt moeten worden conform de NBW-norm voor het grondgebruik (1/25 of 1/50). Een duidelijk voorbeeld is de Leijgraaf.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'Beekdalen'.

Zie voor wat betreft De Leijgraaf, beantwoording ZLTO afdeling Bernheze onder 'beekdal van de Leijgraaf'.

De begrenzing van de Leijgraaf op de kaart (bijlage II) is op dit punt aangepast.

- **Reserveringsgebieden waterberging**

ZLTO afdeling Veghel vindt het onterecht dat voor reserveringsgebieden waterberging geen norm wordt voorgesteld. Dit zijn gebieden waarvan het overgrote deel in de AHS ligt, dus met een primaat voor land- en tuinbouw. Bovendien bestaat het gevaar dat besluitvorming over de noodzaak van de gebieden steeds verder naar achteren verschuift zodat ze in een achterstandsituatie geraken. Voorgesteld wordt de gebieden te normeren conform het feitelijk landgebruik.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden waterberging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Gebieden met een lagere norm**

ZLTO afdeling Veghel vraagt zich af hoe wordt omgegaan met de toezegging dat het huidige beschermingsniveau gehandhaafd blijft en hoe wordt voorkomen dat in deze gebieden het onderhoud gaat verslechteren.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'gebieden met een lagere norm'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Normering in relatie tot antiverdroging**

ZLTO afdeling Veghel is van oordeel dat anti-verdrogingsmaatregelen geen invloed mogen hebben op de kans op inundatie en dat de NBW-norm gewoon van toepassing is.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'Normering in relatie tot antiverdroging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **De norm en de praktijk**

ZLTO afdeling Veghel vraagt zich af hoe berekend wordt of een inundatie voldoet aan het criterium, en hoe huidige grondgebruik en feitelijke frequentie van inundatie wordt vastgelegd. Voorkomen moet worden dat in wateroverlastsituaties jarenlange juridische procedures ontstaan.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'De norm en de praktijk'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Oosterhout

- **Motivering lagere norm**

In het gebied van de afdeling Oosterhout (omgeving van Dorst) zijn een aantal gebieden aangewezen waarvoor een lagere norm van toepassing is. Dit is onvoldoende gemotiveerd. Zolang er sprake is van landbouwkundig gebruik zou de zorgplicht van de waterbeheerder niet beperkt moeten worden en het risico op schade als gevolg van wateroverlast niet op ondernemers mogen worden afgewenteld.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Indien er voor een gebied geen, of een lagere, norm van toepassing is wil dat nog niet zeggen dat er dan geen zorgplicht meer op het waterschap berust. De inspanningsverplichting van het waterschap is er op gericht om de huidige situatie niet te verslechteren.

Een lagere norm voor gebieden vloeit voort uit het gebiedsproces. Hierin is gebleken dat deze gebieden vanwege hun aard dermate gevoelig zijn voor wateroverlast dat het gezien het huidige grondgebruik niet haalbaar is daar maatregelen te gaan nemen om volledig aan de NBW-normen te gaan voldoen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Oostelijke Langstraat

- **Reserveringsgebieden waterberging**

Inspreker vindt het onterecht dat voor reserveringsgebieden waterberging geen norm wordt voorgesteld. Dit zijn gebieden waarvan het overgrote deel in de AHS ligt, dus met een primaat voor land- en tuinbouw. Bovendien bestaat het gevaar dat besluitvorming over de noodzaak van de gebieden steeds verder naar achteren verschuift zodat ze in een achterstandsituatie geraken. Voorgesteld wordt de gebieden te normeren conform het feitelijk landgebruik.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden waterberging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Normering in relatie tot antiverdroging**

In een groot aantal gebieden worden de komende jaren maatregelen getroffen ter bestrijding van de verdroging van natuurgebieden (Vlijmens Ven, Sompen en Zooislagen, Hooibroeken, Moerputten, Baardwijkse Overlaat en Loonse en Drunense Duinen). Vaak hebben deze maatregelen een uitstraling in de omgeving, in die zin dat de grondwaterstand structureel hoger

wordt en daarmee de bergingscapaciteit in de bodem kleiner. Dat kan leiden tot situaties waarin de bergings- en afvoercapaciteit van de waterlopen te laag is, met als gevolg een grotere kans op inundaties.

ZLTO afdeling Oostelijke Langstraat is van oordeel dat anti-verdrogingsmaatregelen geen invloed mogen hebben op de kans op inundatie en dat de NBW-norm gewoon van toepassing is.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'Normering in relatie tot anti-verdroging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **De norm en de praktijk**

De ZLTO afdeling Oostelijke Langstraat vraagt zich af hoe berekend wordt of een inundatie voldoet aan het criterium, en hoe huidige grondgebruik en feitelijke frequentie van inundatie wordt vastgelegd. Voorkomen moet worden dat in wateroverlastsituaties jarenlange juridische procedures ontstaan, zonder een buitensporige bewijslast voor de ondernemer met in verband met dure onderzoeken.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'De norm en de praktijk'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Drimmelen

- **Normering in relatie tot verdrogingsbestrijding en attentiegebieden rond NNP**

In de attentiegebieden rondom de natte natuurparels Zonzeel, Binnenpolder Terheijden en ten noorden van de Mark vinden intensieve akker en tuinbouw teelten plaats. Inspreker is van oordeel dat anti-verdrogingsmaatregelen geen invloed mogen hebben op de kans op inundatie en dat de NBW-norm gewoon van toepassing is

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'Normering in relatie tot anti-verdroging'.

De attentiegebieden zijn bedoeld als externe bescherming voor de natte natuurparels. Indien er maatregelen worden genomen in de natte natuurparels, wil dat niet zeggen dat er vernatting plaatsvindt in de attentiegebieden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Zundert-Rijsbergen

- **Beekdalen**

Inspreker vindt het onjuist dat voor beekdalen geen, dan wel een lagere norm van 1/10 jaar van toepassing is. Vanwege in het verleden gewekte verwachtingen, bijvoorbeeld in het kader van de landinrichting, of vanwege een intensivering van het grondgebruik door autonome ontwikkelingen is het gepast om de productieomstandigheden te verslechteren en zou schade als gevolg van inundatie door de overheid beperkt moeten worden conform de NBW-norm voor het grondgebruik (1/25 of 1/50).

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'Beekdalen'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Reserveringsgebieden waterberging**

ZLTO afdeling Zundert-Rijsbergen vindt het onterecht dat voor reserveringsgebieden waterberging geen norm wordt voorgesteld. Voorgesteld wordt de gebieden te normeren conform het feitelijk landgebruik.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden waterberging'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Geen normopvulling**

Op veel plaatsen is momenteel sprake van een hogere vrijwaring tegen inundatie dan dat nodig is ingevolge de nu voorgestelde normering. Ondernemers hebben vaak hun bedrijfsvoering aangepast aan die situatie. In veel gevallen vertaalt zich dat ook in de waarde van grond in het economische verkeer.

ZLTO afdeling Zundert-Rijsbergen is van oordeel dat de overheid in dit soort situaties dezelfde inspanning moet leveren als in het verleden. Er mag geen sprake zijn van normopvulling.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'geen normopvulling'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Gebieden met een lagere norm**

ZLTO afdeling Zundert-Rijsbergen vraagt zich af hoe wordt omgegaan met de toezegging dat het huidige beschermingsniveau gehandhaafd blijft en hoe wordt voorkomen dat in deze gebieden het onderhoud gaat verslechteren. Het grondgebruik met peildatum moet schriftelijk worden vastgelegd. Ook vraagt de afdeling zich af hoe de norm wordt berekend, hoe wordt ermee omgegaan als inundatie kort achter elkaar plaatsvindt, in plaats van eens in de 10/ 25 of 50 jaar.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'gebieden met een lagere norm' en 'de norm en de praktijk'. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Woensdrecht

- **Gebied met een lagere norm**

Inspreker vraagt zich af hoe wordt omgegaan met de toezegging dat het huidige beschermingsniveau gehandhaafd blijft en hoe wordt voorkomen dat in deze gebieden het onderhoud gaat verslechteren. Ook vraagt de afdeling zich af hoe in de praktijk wordt omgegaan met de norm, onder andere of er een nulmeting plaatsvindt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'gebieden met een lagere norm' en 'de norm en de praktijk'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Gebieden met geen norm (EHS en ecologische verbindingzones)**

Voor EHS en de ecologische verbindingzones (EVZ's) geldt geen norm. Het lijkt de ZLTO afdeling Woensdrecht niet reëel om de nog niet gerealiseerde EVZ's al op te nemen; verzocht wordt om daarvoor aan te sluiten bij de normering van de aangrenzende percelen.

Voor de EHS geldt dat er uitstraling naar de omliggende percelen kan zijn. Indien er een verandering van de waterhuishouding plaatsvindt dient bekeken te worden of er maatregelen nodig zijn.

Reactie Gedeputeerde Staten:

In het NBW is afgesproken dat voor de EHS geen norm van toepassing is. EVZ's maken onderdeel uit van de EHS. Het beleid voor de EHS is gericht op verwerving van de daarbinnen gelegen agrarische gronden. Zolang verwerving van deze gronden niet heeft plaatsgevonden geldt dat er geen verslechtering van de huidige situatie plaatsvindt, zoals dat geldt voor alle gebieden waarvoor geen norm van toepassing is. Het bestaande beschermingsniveau blijft dus intact, met uitzondering van eventuele effecten van klimaatverandering. Het waterschap pleegt geen ingrepen in het watersysteem die de kans op wateroverlast bewust vergroten. Over dergelijke ingrepen vindt afstemming plaats met belanghebbenden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Woensdrecht

- **Ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw en normering**

De ZLTO afdeling Woensdrecht gaat ervan uit dat bij veranderend grondgebruik, indien noodzakelijk, aanpassing van de normering plaatsvindt zodat de landbouw zich kan blijven ontwikkelen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Ontwikkelingen in gebieden vinden plaats binnen de kaders die de ruimtelijke ordening stelt. Zo kan bijvoorbeeld niet zondermeer geïntensiveerd worden in een gebied dat bedoeld is voor extensieve vormen van grondgebruik of kan een akkerbouw gebied niet zondermeer veranderd worden in een glastuinbouwgebied. Dit vergt in beide gevallen een afweging in de ruimtelijke ordening. Bij het veranderen van ontwikkelingsperspectieven in een gebied dient via de te doorlopen watertoets ook de gevoeligheid voor wateroverlast en de consequenties van de noodzakelijke verandering van de normering in het gebied meegenomen te worden in de ruimtelijke afweging. De normering volgt dus in hoge mate het spoor van de ruimtelijke ordening (Zie onder andere ook de beantwoording van de zienswijze van de gemeente Bernheze)

Voor wat betreft teeltwisseling zonder dat sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling die geregeld wordt in een bestemmingsplan: zie hiervoor de beantwoording bij ZLTO Belangenbehartiging 'de norm en de praktijk'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Lith

- **Reserveringsgebieden voor waterberging**

Inspreker vindt het onterecht dat voor reserveringsgebieden waterberging geen norm wordt voorgesteld. Er worden geen maatregelen genomen en de ondernemers verkeren in onzekerheid voor wat betreft compensatie van eventuele schade.

In een aantal van die reserveringsgebieden zijn tevens verbeteringsprojecten uitgevoerd in verband met landinrichtingsprojecten. Voorgesteld wordt de gebieden tijdelijk te normeren totdat duidelijk is of de gronden daadwerkelijk ingezet gaan worden voor waterberging.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder 'reserveringsgebieden voor waterberging' Het huidige landgebruik, zoals dat is opgenomen in de landinrichtingsprojecten, kan worden voortgezet, er vindt geen verslechtering plaats.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

ZLTO afdeling Moerdijk

- **relatie norm wateroverlast tot peilbeheer**

Inundatie als bepalende factor voor schade is te beperkt, ook als gevolg van langdurige hoge peilvoeringen kunnen gewassen schade oplopen. De normen zouden ook gebaseerd moeten worden op het handhaven van de peilplannen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Normering wateroverlast heeft uitsluitend betrekking op inundatie van het maaiveld vanuit regionale oppervlaktewaterlichamen. Voor handhaving van peilbesluiten geldt een aparte procedure.

Hiertussen bestaat geen directe relatie.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

W. en A. Gubbels te Helvoirt

- **bezwaar tegen aanduiding 'geen norm' (overige)**

Inspreker heeft bezwaar tegen de aanwijzing van zijn perceel te Helvoirt als een gebied waarvoor geen norm geldt, omdat er sprake is van een groot economisch belang voor de gevestigde tuinderij (12 hectare aspergeteelt).

Reactie Gedeputeerde Staten:

Het perceel is gelegen langs het Drongelens Kanaal en watert onder vrij verval op dit kanaal af. Bij hoogwater op de Maas loopt het peil op het Drongelens Kanaal sterk op (loost ook weer onder vrij verval op de Maas) en kunnen vrije lozingen op dit kanaal stagneren, waardoor lokaal inundaties optreden. De frequentie van deze inundaties is laag. Aangezien het niet efficiënt is om deze gebieden een hogere bescherming tegen dit soort stagnerende afvoeren te geven, zijn tijdens de toetsing deze gebiedjes ingedeeld in de klasse “geen norm”. Met uitzondering van de effecten van de klimaatontwikkeling blijft het huidige beschermingsniveau echter volledig in stand.

Reeds in de reconstructieplannen is het gebied aangeduid als bestaand waterbergingsgebied/reserveringsgebied.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Varkenshouderij Heijderhoeve BV te Heeswijk Dinther

De twee duurzaam ingerichte bedrijfslocaties van inspreker zijn gevestigd in een verweingsgebied, respectievelijk een landbouwontwikkelingsgebied (LOG). Dit is niet te verenigen met waterberging (waarvoor geen norm van toepassing is) of een lagere norm van 1/10. Hierdoor vindt er waardedaling plaats en mogelijk gewasschade.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording ZLTO Belangenbehartiging hiervoor, onder ‘reserveringsgebieden waterberging’, en de beantwoording ZLTO afdeling Bernheze ‘LOG en reserveringsgebied waterberging’.

In de eerstvolgende toetsingsronde (2011/2012) wordt duidelijk welke reserveringsgebieden waterberging daadwerkelijk nodig zijn en vindt hierover besluitvorming plaats. Indien voor die tijd concrete uitwerking van een LOG plaatsvindt wordt daarbij bezien op welke wijze waterberging daarin opgenomen kan worden.

Aangezien er geen sprake is van een verandering ten opzichte van de huidige situatie is er geen sprake van waardevermindering van onroerende zaken.

Gewasschade treedt niet vaker op dan in de huidige situatie. Als er een waterbergingsgebied wordt ingericht dan biedt het waterschap de mogelijkheid aan de grondeigenaren om een schadevergoedingsovereenkomst voor gewasschade aan te gaan.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

• **Norm gebied naast de Leijgraaf te Heeswijk-Dinther**

Heijderhoeve BV heeft ook intensief beteelde landbouwgrond naast de Leijgraaf; deze waterloop ligt in een vlak landschap en is niet geschikt voor waterberging.

Reactie Gedeputeerde Staten:

In de eerstvolgende toetsingsronde (2011/2012) wordt duidelijk welke reserveringsgebieden waterberging daadwerkelijk nodig zijn en vindt hierover besluitvorming plaats. Bij de keuze van reserveringsgebieden is kosteneffectiviteit van zo’n gebied een belangrijk criterium.

Zie verder beantwoording hiervoor ZLTO afdeling Bernheze ‘De Leijgraaf’.

De kaart (bijlage II) bij de ontwerp Waterverordening Noord-Brabant is op dit punt aangepast.

A.J.L.M. van den Akker te Heeswijk Dinther

• **Leijgraaf**

De Leijgraaf is geen beekdal, ligt in een vlak landschap en is niet geschikt voor waterberging. Inspreker wenst geen wateroverlast.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording hiervoor ZLTO afdeling Bernheze ‘De Leijgraaf’.

De kaart (bijlage II) bij de ontwerp Waterverordening Noord-Brabant is op dit punt aangepast.

F. Kuipers te Heeswijk Dinther

Inspreker heeft bezwaar tegen de plannen voor waterberging. Zijn percelen worden intensief gebruikt voor akkerbouw en moet kunnen blijven beschikken over een goede afwatering, ook als er in de toekomst inrichtingsmaatregelen worden getroffen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Er vindt geen verandering in de huidige situatie plaats. Als er concrete plannen komen voor waterberging vindt over die plannen afstemming plaats met belanghebbenden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Uit het postadres van inspreker leiden wij af dat deze zienswijze mede betrekking heeft op het beekdal van de Leijgraaf; zie hiervoor de beantwoording hiervoor bij ZLTO afdeling Bernheze 'De Leijgraaf'.

M. van Kessel en Fam. van Kessel te Heeswijk-Dinther

• De Leijgraaf; landbouwontwikkelingsgebied en waterberging

De Leijgraaf is geen beekdal, ligt in een vlak landschap en is niet geschikt voor waterberging. Percelen liggen in een landbouwontwikkelingsgebied. Er dient een deugdelijke schadevergoedingsregeling te zijn.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording hiervoor bij ZLTO afdeling Bernheze 'De Leijgraaf'.

De kaart (bijlage II) bij de ontwerp Waterverordening Noord-Brabant is aangepast voor wat betreft De Leijgraaf.

Voor wat betreft de schaderegeling: in de waterbergingsgebieden kunnen vrijwillige schadevergoedings-overeenkomsten worden afgesloten. Buiten de gebieden die speciaal zijn ingericht voor het vasthouden of bergen van water geldt de schaderegeling van het waterschap niet. Hier kan een beroep worden gedaan op de Verordening Nadeelcompensatie van het waterschap. Per geval zal worden beoordeeld of schade moet worden vergoed. Dit onderdeel van de zienswijze leidt niet tot wijziging van de ontwerp Verordening water.

Firma Van Dal te Biest-Houtakker

• Gebied 'geen norm' ten oosten van Donkhorst

Percelen liggen buiten de EHS, maar behoort tot lichtgroen gebied en zodoende is er geen wateroverlastnorm van toepassing. Binnen de EHS is voldoende ruimte voor waterberging.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De percelen van inspreker hebben geen norm omdat er sprake is van een reserveringsgebied waterberging, zoals ook al is opgenomen in het reconstructieplan.

Zie de beantwoording bij ZLTO afdeling De Hilver, onder 'Waterberging in de EHS; geen noodzaak overige gebieden 'geen norm'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

P.W.M en S.P. van Zutphen te Veghel

Insprekers kunnen niet akkoord gaan met de begrenzing van het reserveringsgebied voor waterberging nabij Heeswijk-Dinther. Er is geen onderscheid gemaakt in waterbergings- en reserveringsgebied, wat tot waardevermindering van de onroerende zaak kan leiden. Bovendien wijkt de begrenzing af van het reconstructieplan Maas en Meierij.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De begrenzing van de waterbergings- en reserveringsgebieden komt overeen met de begrenzing in het reconstructieplan Maas en Meierij.

Er is geen onderscheid gemaakt tussen een concreet in te richten waterbergingsgebied en een reserveringsgebied omdat de kaart bedoeld is om de normen voor wateroverlast aan te geven. Voor zowel waterbergings- als reserveringsgebieden geldt dat er geen kapitaalintensieve inrichtingsmaatregelen worden getroffen om aan de landelijke normen voor wateroverlast te voldoen. Daarom zijn ze samen in een legenda eenheid opgenomen op de

kaart. De kaart is geen vervanging van de kaart in het reconstructieplan, dus het verschil in status tussen een waterbergings- en reserveringsgebied blijft bestaan.

In de volgende toetsronde van het watersysteem aan de normen voor wateroverlast (2011/2012) wordt bekeken welke reserveringsgebieden moeten worden ingezet voor waterberging, welke gebieden moeten blijven bestaan als reserveringsgebied en welke reserveringsgebieden kunnen vervallen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Schaderegeling ontbreekt**

P.en S. van Zutphen geven tevens aan dat er niet in een compensatie van waardevermindering van de onroerende zaken is voorzien en niet in een deugdelijke schadeloosstelling bij overstromingen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Aangezien er geen sprake is van een verandering ten opzichte van de huidige situatie is er ons inziens ook geen sprake van waardevermindering van onroerende zaken.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

A.G.M. van den Boom te Heeswijk-Dinther

- **De Leijgraaf**

Percelen van inspreker zijn gelegen aan de Leijgraaf. Dit is geen beekdal, ligt in een vlak landschap en is niet geschikt voor waterberging. Het ligt in de AHS met bouwland en intensieve teelten.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie beantwoording hiervoor bij ZLTO afdeling Bernheze 'De Leijgraaf'.

De kaart (bijlage II) bij de ontwerp Waterverordening Noord-Brabant is aangepast voor wat betreft De Leijgraaf.

J.A.M. v.d. Hurk te Heesch

- **LOG en reserveringsgebied waterberging**

In het gebied 'Het Grolder' te Heesch, geldt zowel een bestemming als landbouwonontwikkelingsgebied (LOG) als een bestemming als reserveringsgebied waterberging. Dit is niet verenigbaar met elkaar. Hierdoor worden geen extra inrichtingsmaatregelen meer uitgevoerd om toekomstige wateroverlast te voorkomen, vindt er een waardedaling plaats en kan gebiedsvreemd water verontreiniging met zich meebrengen.

Door een pro-actief peilbeheer kan er genoeg overtollig water in het gebied worden vastgehouden en is geen waterbergingsgebied nodig.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie ook beantwoording hiervoor bij ZLTO-Bernheze voor 'LOG en reserveringsgebied waterberging'.

Er vindt geen verandering plaats ten opzichte van de huidige situatie (dus geen waardedaling en geen (extra) verontreiniging).

Bij toetsing 2012 wordt rekening gehouden met feit dat het gebied een LOG is.

Het waterschap bedient de stuwen zo goed mogelijk en anticipeert daarbij ook op weersvoorspellingen. Anticiperen op een zomerbui is echter lastig, want als de bui niet valt of ergens anders, kan dat leiden tot droogteschade.

In de eerstvolgende toetsingsronde (2011/2012) wordt duidelijk welke reserveringsgebieden waterberging daadwerkelijk nodig zijn en vindt hierover besluitvorming plaats. Indien voor die tijd concrete uitwerking van een LOG plaatsvindt wordt daarbij bezien op welke wijze waterberging daarin opgenomen kan worden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Hoofdstuk 3 Organisatie en samenhang waterbeheer

§1. Beheer provinciale vaarwegen door waterschap Brabantse Delta

Gemeente Etten-Leur

• Leursche Haven

De gemeente merkt op dat de Leursche haven onderdeel is van een samenhangend systeem van vaarwegen voor de toervaart en dus een bovenlokale functie heeft. Door de vrachtschepen wordt de haven niet of nauwelijks meer gebruikt.

In het kader van de inspraak op het provinciale waterplan heeft zij gelet op de beleidsvoornemens in paragraaf 9.2 eveneens ingebracht dat de Leursche haven de functie scheepvaart behoort te hebben op de functiekaart (met een schaal van 1:100.000 niet goed zichtbaar).

Voor de Leurse haven is voor de gemeente onduidelijk wie nu formeel vaarwegbeheerder is. Aangezien de Steenbergse en Heense haven ook onder het beheer van de provincie zijn, zou het vanuit uniformiteit, consistentie en overzichtelijkheid gewenst zijn ook voor de Leursche haven tot aan het stedelijk gebied, de provincie als vaarwegbeheerder aan te wijzen. De gemeente verzoekt om nadere uitwerking in overleg met het waterschap.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Alleen de Heense en Steenbergse haven zijn destijds in beheer overgenomen door de provincie van het toenmalige Hoogheemraadschap. Niet, omdat deze van bovenlokale betekenis waren in vergelijking tot andere havens in het gebied, maar omdat ze op dat moment daadwerkelijk door het Hoogheemraadschap als (onderdeel van de) vaarweg werden beheerd.

Met de vaststelling van de nieuwe Waterverordening wordt nu slechts beoogd de bestaande beheersituatie over de provinciale vaarwegen opnieuw vast te leggen; niet, om nieuwe havens in beheer toe te delen aan de provincie (vervolgens in medebewind uitgevoerd door het waterschap). Om te bepalen of daar wat betreft de Leursche haven aanleiding voor is (ook, in verband met de financiële consequenties), heeft de wetgever ons de overgangstermijn van 3 jaar gegeven.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

§3. Regels voor een samenhangend en doelmatig regionaal waterbeheer: Begrenzing beschermde gebieden waterhuishouding, artikel 3.8

Gemeente Etten-Leur

Terminologie en opschrift artikel 3.8

In tegenstelling tot het opschrift, onderscheidt de tekst van dit artikel beschermde gebieden waterhuishouding, attentiegebieden en natte natuurplek. Ook het opschrift van de kaart in bijlage 3 is 'beschermde gebieden waterhuishouding', kennelijk bedoeld als overkoepelend begrip waar alle drie de gebiedscategorieën in vallen.

In artikel 3.10 wordt weer een andere term gebruikt, namelijk 'beschermingszones'.

Dit werkt verwarrend, verzocht wordt duidelijk aan te geven welke categorie wordt bedoeld.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De terminologie voor de gebiedsaanduidingen is ongewijzigd overgenomen uit de tekst en toelichting van de vigerende Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 2005, en heeft in dat kader nog niet tot interpretatieproblemen geleid. De tekst van het ontwerp is gecontroleerd; het opschrift van artikel 3.8 en de tekst van artikel 3.10 zijn aangepast zodat de termen consistent gebruikt worden.

Bij het raadplegen van de kaart in samenhang met de tekst kan worden vastgesteld dat termen en begrenzing elkaar

kunnen overlappen en geen sprake is elkaar uitsluitende categorieën. Beschermde gebieden waterhuishouding ziet op de te beschermde gebieden zelf (GHS/EHS), inclusief de daarbinnen gelegen natte natuurplels; de zones om die natte natuurplels heen worden aangeduid met het begrip ‘attentiegebied’. Soms valt het attentiegebied echter geheel binnen beschermd gebied waterhuishouding; dit wordt dan op de kaart niet apart onderscheiden. Attentiegebied is dus begrensd, waar deze buiten de GHS/EHS valt. Om te verduidelijken waar dit het geval is, is de begrenzing van de inliggende natuurplels gearceerd weergegeven. Hiermee ontstaat ons inziens een volledig en duidelijk kaartbeeld in relatie tot de genoemde begrippen.

De zienswijze leidt tot een tekstuele wijziging in de ontwerp Verordening Water.

Gemeente Laarbeek

- **Beschermde gebied waterhuishouding aangewezen, waar woningen zijn gebouwd**

De gemeente merkt op dat bij Beek en Donk, tussen de Goorloop en wijk Laarsche velden, een deel is aangewezen als beschermd gebied waterhuishouding, terwijl hier onlangs vijf woningen zijn gebouwd. De gemeente verzoekt de kaart aan te passen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De beschermde gebieden waterhuishouding zijn ongewijzigd overgenomen uit de Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 2005, en zijn destijds gebaseerd op de GHS uit het streekplan van 2002 (thans interimstructuurvisie) en EHS 2002.

Ook op plankaart 1 (omgevingskwaliteit) van Reconstructieplan De Peel zijn deze percelen aangeduid als EHS; in het van kracht zijnde provinciale natuurgebiedsplan, eveneens.

Aangezien de aanduiding van beschermde gebieden waterhuishouding in de waterverordening volgend is op het ruimtelijk en natuurbeleid, zien wij op dit moment geen aanleiding om de kaart bij de Verordening water aan te passen. De kaart heeft geen planologische doorwerking. Op dit moment wordt de EHS geactualiseerd en is de Verordening ruimte (Wro) met daarin de herziene EHS in voorbereiding. Uw zienswijze is ingebracht bij de voorbereiding van die besluiten. Zodra de EHS is geactualiseerd en de Verordening ruimte is vastgesteld, kan ook het beschermd gebied waterhuishouding dienovereenkomstig worden aangepast op basis van artikel 3.9.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in bijlage III bij de ontwerp Verordening water.

Gemeente Helmond

- **Gemeentelijke watertaken en beschermde gebieden WHH en attentiegebied**

Hoewel de aanwijzing van beschermde gebieden waterhuishouding en attentiegebieden in ruimtelijk zin geen doorwerking heeft, is dit wel bepalend voor de inzet van het waterinstrumentarium. Het attentiegebied rond natte natuurplel De Bundertjes valt deels over de woonwijk Helmond Noord. In de quick scan stedelijke wateropgave die samen met Aa en Maas is uitgevoerd blijkt dat deze wijk gevoelig is voor grondwateroverlast. Mogelijk stijgt de grondwaterstand in de toekomst en leidt dit tot problemen. De ligging van het attentiegebied over de woonwijk mag er niet toe leiden dat het nemen van maatregelen ter beheersing van de grondwaterstand in stedelijk gebied onmogelijk wordt. Dit zou haaks staan op de gemeentelijke zorgtaak voor het stedelijk grondwater uit de Wet op de waterhuishouding (straks Waterwet). Deze opmerking betreft het provinciaal beleid in zijn algemeenheid, maar ook de grondwateronttrekkingen waarvoor het waterschap bevoegd gezag wordt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Vanuit het provinciaal beleid geldt het uitgangspunt dat activiteiten met betrekking tot de grondwaterstand binnen attentiegebied, hydrologisch neutraal zijn voor de natte natuurplel. Dit beleid wordt juridisch geëffectueerd via de vergunningplicht voor grondwateronttrekkingen waarvoor de provincie bevoegd gezag blijft onder de Waterwet. Als de gemeente, om invulling aan de gemeentelijke watertaken te kunnen geven, een watervergunning van het waterschap nodig heeft, zal die naar alle waarschijnlijkheid door het waterschap verleend kunnen worden (met eventueel, mitigerende maatregelen zodat de maatregelen hydrologisch neutraal zijn).

*De aanduiding als attentiegebied houdt dus geen algeheel verbod of een onmogelijkheid in om binnen stedelijk gebied/attentiegebied maatregelen tegen grondwateroverlast te nemen.
De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.*

ZLTO Moerdijk

- **Begrenzing attentiegebied rond natte natuurparel Rooskensdonk** reikt tot over de rivier De Mark.

De Mark is echter een natuurlijke afscheiding van de natte natuurparel, waardoor ten noorden van de rivier geen sprake is van een hydraulische uitstraling op het gebied ten zuiden van de Mark.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Wat betreft de hydrologische invloed via het oppervlaktewater, is het aannemelijk dat de Mark als hydrologische grens beschouwd mag worden. De waterverordening biedt echter niet alleen bescherming tegen ingrepen in het oppervlaktewatersysteem, maar ook via het grondwater. Beïnvloeding door ingrepen in het (diepere) grondwater in de attentiezone op de natte natuurparel te zuiden van de Mark is niet uit te sluiten.

De zienswijze geeft ons derhalve geen aanleiding om de verordeningskaart te herzien en leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

BMF, mede namens natuurterreinbeheerders Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Natuurmonumenten en Brabants particulier Grondbezit ('nb-organisaties')

- **Relatie Natura 2000 met attentiezones**

De gemiddelde attentiezone van 500 meter rond natte natuurparels zal voor een aantal Natura 2000 gebieden moeten worden uitgebreid, gelet op de Habitatrictlijn. De nb-organisaties verzoeken een passende beoordeling te verrichten op de waterverordening en zonodig de beschermingszones aan te passen.

In de waterverordening en toelichting wordt een grensoverschrijdend denken gemist, in het bijzonder een nadere omschrijving van de regels voor Natura 2000 gebieden.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De waterverordening voert een 'generiek' beschermingsbeleid; specifiek beschermingsbeleid voor de Natura 2000 gebieden wordt via het wettelijk instrumentarium van de Natuurbeschermingswet 1998 en de in dat kader vast te stellen beheerplannen gerealiseerd. In dat wettelijk kader zijn immers sinds 1 oktober 2005 de verplichtingen op grond van de Habitatrictlijn geïmplementeerd.

Het gegeven dat natte natuurparels tevens Natura 2000 gebied zijn, leidt er daarom niet toe dat de attentiegebieden in de waterverordening worden uitgebreid of de regels voor Natura 2000 gebieden worden opgenomen.

De Verordening water zelf, is een algemeen verbindend voorschrift, en kan niet worden aangemerkt als een 'plan of project' in de zin van artikel 6 van de Habitatrictlijn, waarover een passende beoordeling dient te worden uitgevoerd.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Doorwerking richting waterschap artikel 3.11 Waterverordening niet consistent met strikt beschermingsbeleid ontwerp-PWP**

De nb-organisaties zijn van mening dat onduidelijk is wat de waterverordening precies regelt over de bescherming van de natte natuurparels en de attentiezones daaromheen, gelet op het voornemen in het PWP om hier een strikt beschermingsbeleid te voeren. Zij verzoeken die strikte bescherming in de verordening zelf op te nemen. Invulling van die bescherming dient te

gebeuren in overleg met aanliggende grondeigenaren, waarbij groen blauwe diensten een nuttig instrument zijn.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Vanuit het provinciale beleid geldt het uitgangspunt dat activiteiten met betrekking tot de grondwaterstand binnen attentiegebied, hydrologisch neutraal zijn voor de natte natuurparel. Dit beleid wordt juridisch geëffectueerd op basis van de Verordening water, in concreto via de vergunningplicht voor grondwateronttrekkingen waarvoor de provincie bevoegd gezag blijft onder de Waterwet.

In het beleid en in hoofdstuk 6 wordt daartoe verwezen naar de begrensde gebieden op basis van artikel 3.8.

Doorwerking van het provinciale beschermingsbeleid richting het beleid van de waterschappen is geborgd via bestuurlijke afspraken, en via de doorwerking van het Provinciaal Waterplan in de waterbeheerplannen van de waterschappen op grond van artikel 4.6 van de Waterwet. De waterbeheerplannen zijn kaderstellend voor de taakuitoefening door het waterschap.

De voorgaande Verordening waterhuishouding 2005 kende geen expliciete doorwerkingsbepaling zoals het nu voorgestelde artikel 3.11; blijkens de toelichting werden de kwantiteitsbeheerders destijds uitgenodigd om binnen de begrensde gebieden ingrepen met een voor de natuurdoelstellingen mogelijk nadelig effect aan een streng regime te onderwerpen. Vastgesteld kan worden dat alle waterbeheerders daar in hun nu vigerende keuren al uitwerking aan hebben gegeven, en ook in de ontwerp-keuren ter implementatie van de Waterwet, eveneens de beschermde gebieden waterhuishouding en attentiegebieden hebben verankerd. Voor rechtstreeks werkende verbodsbepalingen in de Verordening water zien wij daarom thans geen aanleiding.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Stichting Belangenplatform 'de Malpie e.o.' en Inwoners van Dommelen-Zuid (IDZ)

• **Bescherming waterberging van de Dommel, natte natuurparels en attentiezones**

De reeds eeuwen zeer goed functionerende unieke waterberging van de Dommel dient beschermd te worden als monumentaal en aardkundig waardevol.

Belangenplatform De Malpie en IDZ zijn van mening dat het ecosysteem en habitats in het water en te land niet mogen worden aangetast in het beekdal van de Dommel in de beschermingszone van de natte natuurparels.

De reconstructieplannen en uitspraken hierover van de Raad van State dienen als beleid opgenomen te worden in deze verordening. Hetzelfde geldt voor de in dat kader gemaakte afspraken met de gemeenten om binnen 4 jaar na inwerkingtreding van het bestemmingsplan hun bestemmingsplan te herzien, en andere afspraken uit bijvoorbeeld de ruilverkaveling.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De verordening is gebaseerd op de Waterwet en betreft regels voor het waterbeheer; niet de Reconstructiewet, landinrichting, ruilverkaveling of de Wet ruimtelijke ordening. De aanwijzing van aardkundig waardevolle gebieden heeft plaatsgevonden via de Aardkundige waardenkaart van Noord-Brabant (2004).

De bepalingen van de Verordening water kunnen derhalve géén betrekking hebben op, of juridische doorwerken naar de reconstructieplannen of ruimtelijke ordeningsbesluiten. De kaarten bij deze verordening zijn overigens consistent met de attentiegebieden in de reconstructieplannen; de begrenzing is ongewijzigd. Ook vermeldt de toelichting dat de begrenzing uit de Waterverordening geen planologische doorwerking heeft.

Zie verder ook de beantwoording van de reactie van P. en S. van Zutphen te Veghel hierna, 'onder 3: betekenis uitspraak Raad van State reconstructieplannen voor de Verordening water'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Geen planologische of beperkende consequenties door de waterverordening**

Belangenplatform De Malpie en IDZ zijn van mening dat de nieuwe waterverordening de geldende bestemmingsplannen, bestaande bedrijven en het gebruik van het gebied niet onmogelijk mag maken.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zoals hierboven aangegeven is de verordening gebaseerd op de Waterwet en betreft deze regels voor het waterbeheer, niet de Reconstructiewet, landinrichting, ruilverkaveling of de Wet ruimtelijke ordening. De toelichting geeft dan ook aan dat geen sprake is van planologische gevolgen.

Vanuit het provinciaal beleid geldt het uitgangspunt dat activiteiten met betrekking tot de grondwaterstand binnen attentiegebied, hydrologisch neutraal zijn voor de natte natuurparel. Dit beleid wordt juridisch geëffectueerd via hoofdstuk 6 van de waterverordening en de vergunningplicht voor grondwateronttrekkingen waarvoor de provincie bevoegd gezag blijft onder de Waterwet. De waterverordening bevat als zodanig geen absolute verboden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **De beschermingszones rond natte natuurparels moeten altijd gerespecteerd worden door in de waterverordening voor alle omstandigheden het 'nee-tenzij' principe op te nemen**

Reactie Gedeputeerde Staten:

Doorwerking van het provinciale beschermingsbeleid richting het beleid van de waterschappen is geborgd via bestuurlijke afspraken, en via de doorwerking van het Provinciaal Waterplan in de waterbeheerplannen van de waterschappen op grond van artikel 4.6 van de Waterwet. De waterbeheerplannen zijn kaderstellend voor de taakuitoefening door het waterschap. Vastgesteld kan worden dat alle waterbeheerders in de ontwerp-keuren ter implementatie van de Waterwet de beschermde gebieden waterhuishouding en attentiegebieden hebben verankerd. Voor rechtstreeks werkende verbodsbepalingen in de Verordening water zien wij daarom thans geen aanleiding. (Zie ook hiervoor, de beantwoording van de reactie van de BMF en Nb-organisaties onder 'doorwerking strikt beschermingsbeleid').

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Consequenties Natura 2000 moeten duidelijk aangegeven worden in de Waterverordening**

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zie ook hiervoor, de beantwoording van de reactie van de BMF en Nb-organisaties onder 'Relatie Natura 2000 met attentiezones'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

P. en S. van Zutphen te Veghel

- **attentiezone natte natuurparel Wijboschbroek**

1. **geen verdroging, attentiezone niet noodzakelijk**

Er is geen sprake van verdroging in de natte natuurparel Wijboschbroek en de attentiezone, waarin het perceel van inspreker ligt; eerder sprake van vernatting door de een nieuwe sluis ter hoogte van Kasteel Heeswijk en verdieping van de Zuid-Willemsvaart. Daarom is bescherming door middel van een attentiezone niet nodig en belastend door het daaraan gekoppelde aanlegvergunningstelsel. Verzocht wordt deze aan te passen.

2. **geen hydrologische relatie**

De natte natuurparel Wijbosch Broek heeft geen hydrologische relatie met de attentiezone ten noorden van de Zuid-Willemsvaart.

3. **betekenis uitspraak Raad van State reconstructieplan voor de Verordening water**

De Raad van State heeft bij de beoordeling van het reconstructieplan Maas en Meierij bepaald dat Provinciale Staten resp. Gedeputeerde Staten hebben miskend dat zij dienden te onderzoeken of de in de verordening Waterhuishouding 2005 aangegeven begrenzing

ook kon gelden voor de begrenzing van natte natuurparels en de zone daaromheen. Inspreker merkt op dat zijn perceel overigens meer dan 500 meter van de natte natuurparel ligt.

Het onderzoek heeft tot op heden niet plaats gevonden, zodat de attentiezones uit 2005 niet één op één mogen worden overgenomen in de nieuwe Waterverordening.

Reactie Gedeputeerde Staten:

ad 1)

De beschermingszone rondom de natte natuurparels (hierna NNP) is ingesteld om de natte natuurparels te beschermen tegen negatieve ingrepen in grond- en oppervlaktewater, die een verslechtering opleveren ten opzichte van de huidige hydrologische situatie.

Ook indien het waterschap ten behoeve van een NNP verdrogingsbestrijdende maatregelen heeft genomen, behoudt het attentiegebied zijn functie omdat dit niet inhoudt dat de NNP niet langer tegen verslechtering van de hydrologische situatie behoeft te worden beschermd. Door handelingen in het watersysteem (onder andere grondwateronttrekkingen bedoeld in hoofdstuk 6 van de waterverordening) zou immers het resultaat van maatregelen weer (deels) teniet kunnen worden gedaan.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Ad 2) Wat betreft de hydrologische invloed via het oppervlaktewater, is het aannemelijk dat de Zuid-Willemsvaart als hydrologische grens beschouwd mag worden. De waterverordening biedt echter niet alleen bescherming tegen ingrepen in het oppervlaktewatersysteem, maar ook via het grondwater. Beïnvloeding door ingrepen in het (diepere) grondwater in de attentiezone op de natte natuurparel te zuiden van de Zuid-Willemsvaart is niet uit te sluiten. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Ad 3)

In de bedoelde uitspraak met kenmerk 200506843/1 heeft de Raad van State geoordeeld dat de natte natuurparels en de daarbij behorende beschermingszones niet met eenzelfde mate van afweging van belangen zijn vastgesteld als de overeenkomstige elementen in een bestemmingsplan, en dat deze begrenzing en zonering in zoverre niet gekarakteriseerd kan worden als bestemmingsplan vervangend. De Raad van State heeft daarom de planologische doorwerking van de attentiezones in het reconstructieplan vernietigd.

De Raad van State heeft echter niet -zoals inspreker stelt- geoordeeld dat de attentiegebieden in de Verordening waterhuishouding 2005 op zichzelf onjuist zijn; zij achtte het bovendien op zichzelf niet onredelijk dat deze begrenzingen voor het reconstructieplan als uitgangspunt zijn genomen.

In de correctieve herziening van de Reconstructieplannen is de planologische doorwerking van de beschermingszone komen te vervallen. Ook van de waterverordening gaat geen planologische doorwerking uit. De bescherming in het ruimtelijk spoor dient daarom plaats te vinden door middel van het opnemen van een aanlegvergunningstelsel in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Het onderzoek waar inspreker op doelt, houdt gelet op de uitspraak van de Raad van State in, dat een gemeentebestuur voordat zij een aanlegvergunningstelsel opneemt eerst moet onderzoeken of er bijzondere omstandigheden zijn die ertoe nopen af te wijken van de begrenzing uit de waterverordening (die als uitgangspunt mag worden genomen).

De uitspraak van de Raad van State inzake de reconstructieplannen betekent naar het oordeel van de rechter niet, dat deze begrenzing niet voor de waterregelgeving gebruikt zou mogen worden, zoals bijvoorbeeld de Keur (zie uitspraak van 1 augustus 2007 met kenmerk 06/2072 van de rechtbank Den Bosch).

Over de attentiegebieden van gemiddeld 500 meter uit de Verordening Waterhuishouding van 2005, die in de Verordening water zijn overgenomen kan nog het volgende worden opgemerkt.

Hiermee werd juridisch gezien de hydrologisch standstill voor wat betreft de grondwateronttrekkingen geëffectueerd.

Er is destijds gekozen voor een zone van gemiddeld 500 meter, omdat uit eerder in opdracht van de provincie Noord-Brabant uitgevoerde berekeningen is gebleken dat de gezamenlijke effecten van kleine ingrepen in de waterhuishouding zich in de meeste gevallen uitstrekken over tenminste deze afstand en in veel gevallen zelfs over een grotere afstand. Elk afzonderlijk is het effect van dergelijke ingrepen vaak klein, maar gezamenlijk kunnen grote effecten worden veroorzaakt. Het individueel bepalen van de effecten van elk van deze kleine ingrepen is technisch niet uitvoerbaar. Dat de zones van - in beginsel - 500 meter in de praktijk in breedte toch variëren, is het gevolg van het feit dat bij de begrenzing zo veel mogelijk herkenbare grenzen zijn gevolgd (bijv. wegen of waterlopen) óf, wanneer dat niet mogelijk bleek, de grenzen van percelen zijn gevolgd. Op die manier is voorkomen dat de zone van 500 meter dwars door percelen zou lopen waardoor het beschermingsbeleid niet of zeer lastig kan worden gehandhaafd. Hierdoor kon niet altijd worden voorkomen dat in sommige gevallen de zone groter is dan 500 meter, bijvoorbeeld omdat soms zeer grote percelen grenzen aan de natte natuurgebieden. Anderzijds is in veel gevallen de zone kleiner dan 500 meter, juist om te voorkomen dat als gevolg van de parcelering een veel bredere zone zou moeten worden aangewezen.

Gelet hierop, is naar onze mening in 2005 sprake geweest van een zorgvuldig besluit dat in de nieuwe waterverordening kan worden gecontinueerd.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Hoofdstuk 4 Plannen

§1. Regionale waterplannen (artikel 4.2)

BMF en de Nb-organisaties

De organisaties bepleiten overleg met het maatschappelijk middenveld waarvan zij deel uitmaken. De toelichting bij de verordening wordt onderschreven.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Vanzelfsprekend zullen wij, zoals gebruikelijk bij de totstandkoming van provinciale plannen, hoewel dit niet als 'harde' wettelijke verplichting is opgenomen, overleggen met het maatschappelijk middenveld, waaronder insprekers.

§2. Beheerplannen voor regionale wateren

Inhoud beheerplan regionale wateren (artikel 4.4)

Noord-Brabantse Waterschapsbond

• Onderdeel c, geplande waterstaatswerken weergeven op kaart:

Opname op een kaart in het beheerplan past niet bij de wijze van programmeren; daarin willen de waterschappen de benodigde ruimte houden.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Met de betreffende bepaling beogen wij niet een gedetailleerde beschrijving van alle geplande waterstaatswerken, ongeacht hun omvang voor te schrijven; enkel een overzicht te bieden bij de te beschrijven maatregelen en prioriteitenstelling van de doelen, functies of gebieden die in de beheerplanperiode zullen worden aangepakt (projecten van bovenlokale betekenis, die bijv. voortvloeiën uit PWP functie(-herstel)).

De waterschappen zijn vrij hier verder invulling aan te geven op een manier, die past bij hun wijze van programmering, en de afspraken uit de Tweede bestuursovereenkomst voor de realisatie van de doelstellingen in het landelijk gebied.

Om die ruimte te bieden, hebben wij de (verplichte) opname van de kaart geschrapt. Dit betekent dat het waterschap geen kaart hoeft op te nemen in het beheerplan, maar wel daartoe kan overgaan op een manier die past bij haar wijze van programmeren en prioriteren.

De zienswijze leidt tot de volgende wijziging: in artikel 4.4, eerste lid, sub c, is de zinsnede ‘waarbij de geplande waterstaatswerken worden weergegeven op één of meerdere kaarten’ komen te vervallen.

- **Onderdeel e, GGOR:**

Het beheerplan is niet de plek om het integrale GGOR op te nemen, slechts de uitgangspunten en de planning. Onduidelijk is wat precies wordt bedoeld.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Het is inderdaad de bedoeling dat de tenminste de hoofdlijnen van het GGOR worden vastgelegd, niet de volledige gedetailleerde uitwerking inclusief inrichtingsplannen etcetera. Met deze open formulering wordt bewust beoogd de waterschappen hierin de nodige ruimte te geven.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

BMF en Nb-organisaties

- **Specifieke waterdoelen uit het PWP, met name problematiek wijstgronden en ‘naad van brabant’**

Deze onderwerpen zouden een plek moeten krijgen in de verordening, door arcering op de kaarten en legenda.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Doorwerking van het provinciale beleid vindt plaats via het Provinciaal Waterplan, en aanduiding op de bijbehorende functiekaart. Aandacht voor deze waterdoelen in het beheerplan is in artikel 4.4 van de verordening voldoende gedekt via de onderdelen genoemd onder a. (de beschrijving van het watersysteem waarover het beheer zich uitstrekt) en b. (het beleid inzake het beheer van de watersystemen gericht op de aan de watersystemen toegekende functies en doelstellingen).

Wij zien geen aanleiding om in de Verordening water specifieke instructiebepalingen richting waterschappen te geven, of in hoofdstuk 6 specifieke algemeen verbindende voorschriften te stellen op dit punt. Opname op de kaarten bij de Verordening water is daarom niet aan de orde.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Vaststellen GGOR (onderdeel e):**

Hierbij dient volgens de nb-organisaties uitgegaan te worden van watersysteem en niet van de huidige kunstmatige situatie, in het belang van een robuust en klimaatbestendig watersysteem. Conform het Nationaal Bestuursakkoord Water moet in de verordening worden opgenomen dat het GGOR uiterlijk 2010 moet worden vastgesteld.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Het GGOR is het resultaat van een afweging van de optimale situatie voor verschillende functies, uitgaande van de huidige en gewenste situatie (streefbeeld). Het GGOR is dan ook geen statisch instrument dat in alle gevallen decennialang hetzelfde blijft, maar een dynamisch geheel dat steeds weer geactualiseerd moet worden.

Het is de bedoeling dat de tenminste de hoofdlijnen van het GGOR in het beheerplan worden vastgelegd, niet de volledige gedetailleerde uitwerking inclusief inrichtingsplannen (zie ook hiervoor, de beantwoording van de reactie van de waterschapsbond onder ‘onderdeel e, GGOR’). Vastgesteld kan worden dat de waterschappen daar in hun ontwerp-beheerplannen, die eind dit jaar worden vastgesteld, invulling aan geven. Daarmee is voldaan aan de afspraken uit het Nationaal Bestuursakkoord Water. Voor het vastleggen van de datum 2010 in de verordening zien wij dan ook geen aanleiding.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Gemeente Etten-Leur

Tekstueel: Artikel 4.7 spreekt van overleg; maar het betreffende artikel 4.5 spreekt van raadplegen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De tekst van artikel 4.7 is aangepast.

Hoofdstuk 5 Aanleg en beheer van waterstaatswerken

§1. Legger

Noord-Brabantse Waterschapsbond

- **Reikwijdte vrijstelling leggerplicht artikel 5.2**

De waterschappen merken voor wat betreft de reikwijdte van de vrijstelling in artikel 5.2 op dat het belang dat waterlopen ‘in beeld’ blijven’, ook anders worden verzekerd dan via de overzichtskaart.

Als deze waterlopen niet op de legger hoeven te komen kan het huidige onderscheid tussen legger-waterlopen en niet-leggerwaterlopen op grond van de Waterschapswet in de keur, ongewijzigd voort worden gezet.

De waterschappen zien graag bevestigd dat waterlopen met maatgevende afvoer van minder dan 30 l sec, waarbij sprake is van één belanghebbende, ook vrijgesteld zijn van opname op de overzichtskaart.

Overigens wordt voorgesteld in de toelichting niet te spreken van niet-leggerwaterlopen maar van ‘oppervlaktewaterlichamen’.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De Waterwet roept een nieuw soort leggerplicht in het leven, die verder gaat dan hetgeen voor de tot dusver bestaande onderhoudslegger op grond van de Waterschapswet gebruikelijk was. Het belang van de nieuwe legger is gelegen in de normering van het watersysteem (bergings- en afvoercapaciteit); de legger kan een functie vervullen als ‘maatlat’ in het toetsingsproces (zie ook artikel 2.4).

De enkele opname op de overzichtskaart geeft weliswaar een beeld, maar zegt weinig over de bergings- en afvoercapaciteit. De laatste alinea in toelichting bij dit artikel geeft terzake dan ook aan, dat de beheerder voor de vrijgestelde waterlopen een standaardprofiel, minimale maatgevende afvoer (op object, of gebiedsniveau) of andere gegevens opnemen kan in de legger, aan de hand waarvan de bergings- en afvoercapaciteit kan worden bepaald. Dit staat niet in het voorschrift zelf, om de beheerder daarin de ruimte te geven, zodat de op te nemen gegevens aan kunnen sluiten bij hetgeen onder de bestaande legger bij het betreffende waterschap reeds gebruikelijk is (weergave van maatgevende afvoer, dan wel standaardprofielen die bepaald zijn in de keur, of anderszins).

De provinciale verordening kan volgens de wet een vrijstelling van de nieuwe leggerplicht geven voor o.a. weergave van de ligging van waterlopen van geringe afmetingen, of voor wateren die zich naar hun aard of functie niet lenen voor omschrijving van o.a. de ligging.

De lijn van het IPO-model (o.a. voor Rivierenland overgenomen) is, dat ook vrijgestelde waterlopen van geringe betekenis altijd op een overzichtskaart worden opgenomen, omdat het onderscheid leggerwateren/niet leggerwateren het toepassingsbereik van de keur bepaalt.

In de ontwerp Verordening water Noord-Brabant is ook van die verplichting vrijstelling verleend, namelijk als een slootje met een maatgevende afvoer van minder dan 10 l/sec slechts het belang van één grondeigenaar dient.

De indeling in de nieuwe waterverordening hoeft voor ons inziens niet aan de koppeling in de weg te staan (bijvoorbeeld door het begrip leggerwateren in de begripsbepalingen van de keur nader te definiëren ‘leggerwateren

als bedoeld in artikel 5.2, eerste lid van de Waterverordening’).

De waterschappen interpreteren de verordening zo, dat ook de waterlopen tussen de 30 en 10 l/sec die slechts de belangen van één aangelande dienen, niet op de overzichtskaart hoeven te worden opgenomen, en verzoeken ons dit te bevestigen. Naar ons oordeel gaat deze interpretatie echter de wettelijke vrijstellingsmogelijkheid te boven. Ons inziens is er dan geen sprake van een waterloop die zich naar aard of functie niet zou lenen voor opname op de overzichtskaart, of van ‘geringe afmetingen’ als bedoeld in de wet. Het vijfde lid van artikel 5.2 beperkt zich daarom expliciet tot de categorie van minder dan 10 liter per seconde. De interpretatie van de waterschappen kan niet worden gevolgd.

Het tekstuele voorstel de term niet-leggerwaterlopen uit de toelichting te vervangen door een term die aansluit bij de Waterwet is overgenomen, zij het dat niet gekozen is voor het begrip oppervlaktewateren maar het in de toelichting in dit kader gebruikte ‘regionale wateren’.

De zienswijze leidt niet tot wijziging van de ontwerp Verordening water; ter verduidelijking is de toelichting aangepast.

BMF en nb-organisaties

- **Relatie KRW-doelen met §1 legger en § 2 peilbesluiten**

De BMF en nb-organisaties missen in deze paragrafen een koppeling met de KRW doelen voor wat betreft morfologie (in relatie tot standaardprofiel) als waterdiepte, in verband met de relatie met de waterkwaliteit (chemisch/biologisch). Dit dient te worden meegenomen in de waterverordening (tekst en kaarten).

Reactie Gedeputeerde Staten:

De verplicht te beschrijven elementen van de waterlichamen volgens de KRW zijn vastgelegd in factsheets in de integraal van het Provinciaal Waterplan deel uitmakende bijlage ‘Kaderrichtlijn Water-doelstellingen en onderbouwing’.

De Waterwet legt geen koppeling tussen de KRW-doelen en de legger of peilbesluiten.

Voor opname van de KRW-doelen in de verordening, met als doel/gevolg dat deze verworden tot algemeen verbindend voorschrift, is geen aanleiding, noch een grondslag aan te wijzen in de Waterwet.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

§3. Projectprocedure

Noord-Brabantse Waterschapsbond

De criteria voor de gecoördineerde projectprocedure is in het ontwerp te generiek geformuleerd; deze krijgt daarmee een te groot toepassingsbereik. De bedoeling van de wetgever is deze slechts in uitzonderingssituaties van toepassing te laten zijn. Het heeft de voorkeur van de waterschappen om de projectprocedure enkel op verzoek toe te passen voor projecten die coördinatie behoeven vanwege hun omvang en urgentie. Zij verzoeken het artikel dienovereenkomstig aan te passen. De waterschappen stellen voor een lijst op te stellen met projecten die concreet voor toepassing van de projectprocedure in aanmerking komen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Wij erkennen het belang van een voldoende onderscheidend criterium en dat het ongewenst is het merendeel van de projecten onder de gecoördineerde projectprocedure te brengen, zoals de waterschappen verwachten. Dit zou volgens het oorspronkelijk voorstel tot gevolg hebben dat de waterschappen vervolgens vele verzoeken zullen moeten indienen om de procedure buiten toepassing te laten.

Het voorstel is gewijzigd; het eerste lid regelt de toepassing op verzoek van het waterschap. Niettemin blijft het voor de provincie wenselijk om sommige categorieën van gevallen of concrete projecten waarvan gebleken is dat ze onvoldoende voortgang hebben, op voorhand aan te wijzen, omdat deze vanuit provinciaal oogpunt van bijzondere,

bovenlokale betekenis zijn. Het voorstel geeft daarom in het derde lid aan dat GS bij nadere regeling krachtens deze verordening tot een dergelijke aanwijzing kunnen komen, na overleg met de waterschapsbesturen. Deze nadere regeling kan zowel een lijst van concrete projecten betreffen, als aanwijzing van een bepaalde categorie. Dit nader besluit zal in verband met de rechtszekerheid van derden belanghebbenden en betrokken andere overheidsorganen, worden gepubliceerd in zowel het Provinciaal blad als de regionale dagbladen. De zienswijze leidt tot wijziging van de ontwerp Verordening water.

BMF en nb-organisaties

De organisaties steunen het (oorspronkelijke) voorstel om als provincie de gekozen projecten zelf aan te wijzen in de verordening. Op deze wijze wordt het provinciale belang adequaat en transparant gewaarborgd.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Zoals hierboven aangegeven, verwachten de waterschappen van de voorgestelde regeling een onbedoeld groot toepassingsbereik. De procedure zal aanvankelijk op verzoek worden toegepast. Voor projecten die vanuit het oogpunt van de provincie van bijzonder belang zijn, zal ook volgens het nieuwe voorstel door middel van een nader besluit van GS op een aantal categorieën dan wel nader genoemde projecten, op voorhand de projectprocedure van toepassing worden verklaard.

Aangezien de drie categorieën die het nieuw voorgestelde eerste lid van het artikel noemt (regionale keringen, waterbergingsgebieden en beekherstel- en verdrogingsbestrijdingsprojecten) niet veranderd zijn, geeft de ontwerp-Verordening water ons inziens nog steeds duidelijk aan welke projecten in onze ogen van bovenlokale betekenis zijn en provinciale doelen dienen.

De zienswijze is verenigbaar met de hierboven aangekondigde wijziging van de ontwerp Verordening water.

Gemeente Gemert-Bakel

De gemeente waardeert het dat met de gecoördineerde projectprocedure voor o.a. beekherstel, geselecteerde projecten op een hoger niveau kunnen worden aangepakt. Tegelijkertijd stelt de gemeente vast dat investeren in de gezamenlijke uitvoering door gemeente, waterschap en partijen bijdraagt aan een versnelling in de grondverwerving en uitvoering. Investeren in capaciteit en middelen zou moeten worden onderzocht als optie, voordat het niveau van coördinatie wordt verhoogd; dit zou moeten worden vastgelegd in de verordening.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Wij onderschrijven dat met investeren in de samenwerking veel kan worden bereikt, maar stellen tegelijkertijd vast dat er grenzen zijn aan de mogelijkheden om met meer middelen en capaciteit een project te versnellen. Met toepassing van de procedure wordt niet beoogd de beslissingen en samenwerking aangaande het project op een hoger(provinciaal) niveau te tillen noch is daarmee gezegd dat de samenwerking onvoldoende is. De provincie wil juist investeren in die samenwerking door deze binnen de gecoördineerde procedure te faciliteren. Beoogd wordt procedures zo efficiënt mogelijk in te richten en te doorlopen, en de rechtbescherming te bundelen zodat niet elk uitvoeringsbesluit ter discussie hoeft te worden gesteld en via één procedure rechtszekerheid wordt verkregen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Hoofdstuk 6 Handelingen in watersystemen

BMF en nb-organisaties

• Instructiebepalingen richting waterschappen noodzakelijk

De organisaties zijn van mening dat in dit hoofdstuk het provinciaal belang onvoldoende is verzekerd. De bestuurlijke afspraak dat de waterschappen het provinciaal beleid inzake

operationeel grondwaterbeheer overnemen, volstaat niet, omdat het watersysteem zich niet aan waterschapsgrenzen stoort; verzocht wordt de instructiebepalingen uit de IPO modelverordening over te nemen.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Voor instructiebepalingen richting waterschappen heeft ons college niet gekozen (zie ook PWP paragraaf 15.1). Met de beleidsmatige afstemming tussen het PWP en de waterbeheerplannen van de waterschappen (vereist door artikel 4.6 van de Waterwet) en door bestuurlijke afspraken, achten wij goed waterbeheer voldoende geborgd. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Vastleggen te verdelen hoeveelheid grondwater bij verordening wenselijk**

In het PWP wordt melding gemaakt van onderzoek naar impact van kleine onttrekkingen, de waterverordening gaat hier niet op in. Ook de verdeling van de beschikbare hoeveelheid grondwater voor berekening over de waterschappen is niet duidelijk. De verordening zou de vergunningen en hoeveelheid onttrekkingen nader moeten omschrijven.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Uit het in het PWP aangekondigde onderzoek kan blijken dat voor specifieke situaties (bijv. Natura2000) de noodzaak kan bestaan tot aanvullende regelgeving. Wij zullen in overleg met de waterschappen, die m.i.v. 2010 verantwoordelijk zijn voor regelgeving op het gebied van kleine onttrekkingen, afspraken maken voor een adequate bescherming.

Ten aanzien van de verdeling van de beschikbare hoeveelheid grondwater gaan wij uit van de gemiddelde onttrekking voor geheel Noord-Brabant, die in de afgelopen jaren ca 40 miljoen m3 heeft bedragen. Op basis van de uitgevoerde registratie is het mogelijk om per jaar inzicht te geven in de feitelijke onttrekking voor Noord-Brabant als geheel of voor deelgebieden. Continuïteit van deze informatie is gewaarborgd omdat waterschappen op grond van de Waterwet de onttrekkingen zullen blijven registreren.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Handelingen in watersystemen en Natura 2000**

Er moet een adequate passage worden opgenomen in de waterverordening in verband met de onttrekkingen die schadelijk zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden, in verband met verplaatsing of beëindiging.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Specifiek beschermingsbeleid voor de Natura 2000 gebieden wordt via het wettelijk instrumentarium van de Natuurbeschermingswet 1998 gerealiseerd. In dat wettelijk kader zijn immers sinds 1 oktober 2005 de verplichtingen op grond van de Habitatrichtlijn geïmplementeerd.

De regels voor Natura 2000 gebieden worden daarom niet in de Verordening water opgenomen.

Zie ook hiervoor, de beantwoording van de reactie van de BMF en Nb-organisaties onder 'Relatie Natura 2000 met attentiezones'.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

- **Vergunningplicht voor kleine bodemenergiesystemen**

De werking en de hoeveelheid kleine systemen baart de BMF en nb-organisaties grote zorgen in verband met risico's van verontreiniging van bodem en grondwater. Zij bepleiten deze niet vrij te stellen maar onder de vergunningplicht te brengen omdat er anders vrijwel geen enkele controle plaatsvindt.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Kleine ondiepe bodemenergiesystemen (KWO's) vallen onder het provinciale beleid voor kleine ondiepe onttrekkingen. Dit houdt in dat binnen de Ecologische Hoofdstructuur (Beschermd gebied waterhuishouding) alle grondwateronttrekkingen aan een vergunning zijn gebonden. Kleine onttrekkingen, ondieper dan 30 meter, in het stedelijk en landbouwgebied hebben een klein en lokaal effect. Regulering door middel van een vergunningplicht

wordt nu niet noodzakelijk geacht en door grote administratieve en uitvoeringslasten als te kostbaar beschouwd.

Met de invoering van de Waterwet komt de verantwoordelijkheid voor beheer van kleine onttrekkingen bij het waterschap te liggen, met uitzondering van onttrekkingen voor bodemenergiesystemen. Aan de Statencommissie Ruimte en Milieu is toegezegd om een onderzoek naar de omvang van kleine onttrekkingen uit te voeren. Uit het aangekondigde onderzoek kan blijken dat voor specifieke situaties de noodzaak kan bestaan tot aanvullende regelgeving. Wij zullen in overleg met de waterschappen afspraken maken voor een adequate bescherming. (zie ook de inspraaknota bij het ontwerp PWP).

Verder worden in het ontwerp van de Provinciale Milieuerordering (PMV,) die tot 19 september 2009 ter inzage ligt, eveneens regels gesteld voor bodemenergiesystemen in grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones, in overeenstemming met wat daarover in het (ontwerp) PWP is opgenomen. Hieronder vallen de door u bedoelde kleine systemen.

Op deze wijze achten wij de bodem en het daarin aanwezige grondwater binnen kwetsbare gebieden (grondwaterbeschermingsgebieden en beschermde gebieden waterhuishouding) voldoende beschermd.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de ontwerp Verordening water.

Hoofdstuk 7 Schadevergoeding

Noord-Brabantse Waterschapsbond

Tekstueel: Voorgesteld wordt het begrip 'grondwater' toe te voegen, gelet op het beperkte toepassingsbereik van dit hoofdstuk.

Reactie Gedeputeerde Staten:

Het voorstel wordt overgenomen.

De zienswijze leidt tot toevoeging van 'grondwater' aan de titel van hoofdstuk 7 van de ontwerp Verordening water.

Hoofdstuk 9 Overgangs- en slotbepalingen

Noord-Brabantse Waterschapsbond

Tekstueel: in artikel 9.2 dient de verwijzing naar artikel 6.2, vijfde lid te worden gecorrigeerd

Reactie Gedeputeerde Staten:

De opmerking is terecht, zij het dat de verwijzing naar artikel 6.2 overbodig is geworden en komt te vervallen in verband met het Waterbesluit.

De ontwerp Verordening water wordt op dit punt aangepast.

• Scheepvaartklassenkaart vaarwegbeheer

De besluitdatum van de scheepvaartklassenkaart is onjuist, dit moet zijn 'het besluit van het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant van 19 juli 1993 nr. 9694, gewijzigd bij besluit van het voorlopig dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta van 12 januari 2004, nr. 04I000099.

Reactie Gedeputeerde Staten:

De zienswijze leidt tot wijziging van de ontwerp Verordening water voor wat betreft de verwijzing in artikel 9.3 en de toelichting bij artikel 3.3.

Bijlage 1 Overzicht van insprekers

Nr.	Naam inspreker	te	Inspraakreactie, betreffende hoofdstuk Verordening water Noord-Brabant
1	Noord-Brabantse Waterschapsbond	Breda	H1 begripsbepalingen H2, aanwijzing en normering regionale keringen H2, normen wateroverlast H3 en H9 vaarwegbeheer, overgangsrecht H4 waterbeheerplan H5 projectprocedure en vrijstelling leggerplicht H7 schadevergoeding grondwater
2	Gemeente Bernheze	Heesch	H2, normen wateroverlast
3	Gemeente Gemert-Bakel	Gemert	H5, projectprocedure
4	Gemeente Laarbeek	Beek en Donk	H3, beschermde gebieden waterhuishouding
5	Gemeente Helmond	Helmond	H2, aanwijzing en normering regionale keringen H3, beschermde gebieden waterhuishouding H6, handelingen in het watersysteem
6	Gemeente Rucphen	Rucphen	H2, normen wateroverlast
7	Gemeente Etten-Leur	Etten-Leur	H2, normen wateroverlast H3, vaarwegbeheer H3, beschermde gebieden waterhuishouding H4, waterbeheerplan H5, projectprocedure
8	Gemeente Lith	Lith	H2, normen wateroverlast
9	Gemeente Breda	Breda	<i>Geen opmerkingen</i>
10	Brabantse Milieufederatie, Brabants Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabants Particulier Grondbezit	Tilburg	H2, normen wateroverlast H3, begrenzing beschermde gebieden waterhuishouding en attentiezones H4, regionaal waterplan en waterbeheerplan H5, legger, peilbesluiten en projectprocedure H6, handelingen in watersystemen
11	ZLTO Belangenbehartiging	Tilburg	H2, normen wateroverlast H6, overdracht grondwaterbeheer
12	ZLTO Bernheze	Heesch	H2, normen wateroverlast
13	ZLTO Deurne	Liessel	H2, normen wateroverlast

14	ZLTO Kempen Zuid-Oost	Leende	H2, normen wateroverlast
15	ZLTO Asten	Heusden/Asten	H2, normen wateroverlast
16	ZLTO St. Anthonis	St. Anthonis	H2, normen wateroverlast
17	ZLTO Boekel-Venhorst	Boekel	H2, normen wateroverlast
18	ZLTO De Leije	Biezenmortel	H2, normen wateroverlast
19	ZLTO De Hilver	Esbeek	H2, normen wateroverlast
20	ZLTO Oirschot – de Beerzen	Oostelbeers	H2, normen wateroverlast
21	ZLTO Veghel/Oost-Brabant	Veghel	H2, normen wateroverlast
22	ZLTO Oosterhout	Dongen	H2, normen wateroverlast
23	ZLTO Oostelijke Langstraat	Haarsteeg	H2, normen wateroverlast
24	ZLTO Drimmelen	Made	H2, normen wateroverlast
25	ZLTO Zundert-Rijsbergen	Rijsbergen	H2, normen wateroverlast H6 overdracht grondwaterbeheer
26	ZLTO Woensdrecht	Ossendrecht	H2, normen wateroverlast
27	ZLTO Lith	Maren-Kessel	H2, normen wateroverlast
28	ZLTO Moerdijk	Standdaarbuiten	H2, normen wateroverlast H6, natte natuurparel en attentiegebied
29	Belangenplatform 'De Malpie e.o.'	Dommelen	H3, beschermde gebieden waterhuishouding, attentiegebieden, natte natuurparels
30	Inwoners van Dommelen-Zuid	Dommelen	H3, beschermde gebieden waterhuishouding, attentiegebieden, natte natuurparels
31	W. en A. Gubbels	Helvoirt	H2, normen wateroverlast
32	Varkenshouderij Heijderhoeve BV	Heeswijk Dinther	H2, normen wateroverlast
33	A.J.L.M. van den Akker	Heeswijk-Dinther	H2, normen wateroverlast
34	F. Kuipers	Heeswijk-Dinther	H2, normen wateroverlast
35	M. van Kessel	Heeswijk-Dinther	H2, normen wateroverlast
36	Fam. Van Kessel	Heeswijk-Dinther	H2, normen wateroverlast
37	Firma Van Dal	Biest Houtakker	H2, normen wateroverlast
38	P.W.M. en S.P. van Zutphen	Veghel	H2, normen wateroverlast H3, natte natuurparel en attentiegebied
39	A.G.M. van den Boom	Heeswijk-Dinther	H2, normen wateroverlast
40	J.A.M. v.d. Hurk, Melkveebedrijf	Heesch	H2, normen wateroverlast

Bijlage 1 Overzicht van insprekers